

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, július 14-én.

193. szám.

Prudenter.

(p-d.) Holnap tíz órakor megkezdődik az önálló magyar vámtarifa tárgyalása, az első komoly készülődés e nagy mű megalkotására, vagy helyesebben szólva: a nagy mű alapjainak lerakására.

Ma, a jelentőséggel teljes tény előestéjén, nem akarunk rekriminálni, nem akarunk panaszkodni. Nem akarunk vitatkozni azon, hogy a kereskedelmi kormány a megjelenéskor nem anyaggyűjteménynek jelezte a tervezetet; nem akarunk szólni arról sem, hogy sajtóságos egy kissé, amikor nemcsak a miniszter, de még a szakbeli tanácsosok sem azonosítják magukat a maguk munkájával. Minek jelent meg az az operatum úgy, ahogy megjelent, ha jóelőre ismerték a gyarlóságát? Ha tájékozást akar az nyújtani a tanácskozóknak, miért nem gondoskodtak megbízható tájékoztatásról?

De — még egyszer ismétljük — nem akarunk ma ezekről a kelletlen tényekről beszélni. Egyrészt azért nem, mert rontaná az ünnepi hangulatot, másrészt pedig azért hallgatunk, mert egy őszinte loyális nyilatkozat szinte jóvátette politikai téren mindazt a hibát, amit a könyv tartalma okozott.

Épen tegnap rimánkodott gróf Thun az osztrák pártok vezetőinek, gondolják meg, hogy a magyar tarifa-tervezet nem fenyegetés, de komoly valóság, amelynek háttéréből maga az önálló magyar vám-

terület bontakozhatik ki. És a magyar miniszterium félhivatalos nyilatkozata is ugyancsak tegnap őszintén kijelentette, hogy meg kell vetni az autonóm politika fundamentumát arra az eshetőségre, ha az események válságos fejleményei által a közös vámterület további fentartása csakugyan teljesen lehetetlenné válnék.

E válságos fejlemények pedig — úgy látszik — bekövetkeztek. Ausztriában vége van mindennek, eltűnt a megegyezés minden reménysége.

Bizonyos, kell, hogy ez a tény uralkodjék a holnap meginduló tanácskozások irányán. Uralkodjék: prudenter.

Nagyon kérjük őket, akik felszólalnak, ne gondolják egy pillanatra sem, hogy hiábavaló munkát végeznek. De legyenek meggyőződve arról, hogy az ő nyilatkozataik, kívánságaik holnap talán már valóra válhatnak s a beszédjük, melymáig csak theoretikus fejtegetés, egy-két hónap múltán már úgy hangzik talán a kormány fülebe, mint gazdasági érdekkörök óhajta, amelylyel számolni kell, amelyet össze kell egyeztetni más csoportok kívánságaival. Ne hallgassanak azok szavára, akik mindenképp kisebbiteni akarták a tervezet politikai jelentőségét; gondolják meg, hogy bármilyen is annak a műnek a tartalma, a kiadása föltétlenül nagy esemény az ország történetében.

És a tanácskozásnak csak az lehet a feladata, hogy azt a tartalmat javítsa,

igazítsa, de nem az, hogy ezt az eseményt kisebbítse.

Az enquete tagjainak nemcsak komoly, a dolgukat értő gazdáknak kell lenniök, de diplomatáknak is, a kiknek minden szavát nagyon érzékeny mérlegre fogja tenni az osztrák közvélemény.

Ha lesznek köztük — s bizonyára igen sokan és előkelő férfiak lesznek — akik a mai állapotokért, a közös vámterületért küzdenek, bizonyosan megszólalnak majd hangok az osztrákok között, hogy: folytathatjuk vigan a magunk játékait, Magyarország borzad az önálló vámterülettől, Magyarország mindenáron ragaszkodik a meglevő viszonyokhoz, nem kell félnünk.

Ha lesznek — s bizonyosan lesznek — akik az önálló vámterület előnyeit fogják elvükül vallani, azoknak meg arra kell elkészülniök, hogy azt fogják hirdetni: Ime kiderült, a magyarok szakadást akarnak minden áron, övék minden felelősség.

Ha megtörténnék az, hogy az ipari és mezőgazdasági érdekek keményebben összetűznének a vámtételek fölött, akkor bizonyosan azt a konzekvenciát vonnák le ebből, hogy lehetetlen a magyar önálló vámterület, mert hiszen a magyar érdekkörök nem tudnak megegyezni, de késhegyre mennek egymással.

Ha elhallgatná, vagy eltagadná a tanácskozás az átmenet nehézségeit, két-színűséggel, a magunk és a mások ámtásával vádolnának. Ha nagyon kiszíneznék

Levél kóburgi Ferdinándnak.

Főnséges Fejedelem!

Főnséged a legimmunisabb fejedelem Európában, mert Főnségedről nem lehet vicczelni többé, mert Főnségedről már az öreg apám is vicczelt. Haj, másként áll a dolog sok európai koronáknál. Itt van ime, főnséges fejedelem, a spanyol királyi főlség, XIII. Alfonz, aki már tizenkét esztendő óta a humor aranyos ködében fürdik, de ha holnap vagy holnapután elbucszik a calatravai szent Jakaboktól, ismét vagy három esztendeig kitünő théma lesz az én európai kartársaimnak. Itt van továbbá Obrenovics Milán szerb királyi tábornok és hadseregfelügyelő ur is, aki az élő emberek közt a legnagyobb rejtély, mert nekem megfoghatatlan az, hogy mikép történhetett akkora felfordulás a világegyetemben, hogy az Ur egy vérbeli herceget, a Blank és fiai czég sürgős kérelmére, egyenesen monacói fejedelemnek teremtett s a gyermek mégis a szuzerén szerb dinasztiában jött világra! Csuda ez, de úgy van. Hasonlóképen nem kell aggódnunk a belga király ő felségének aktualitása felől sem, mert Párisban élő jeles hazánkfiaitól tudni, hogy II. Lipót király a francia sajtót már több ízben megmentette a holt szezontól. Végül pedig a hatalmas

emberhez érek, Vilmos császárhoz, akiről ép a minap irta kitünő kollégánk, Maximilian Harden: „Miből áll egy katonás ebéd?” Ezt a kérdést a „Berliner Localanzeiger” fejti meg, elmondván, hogy a császár a döberitz-i hadgyakorlatok alkalmával a következő „katonás” ebédet fogyasztotta el tisztjeivel:

Bouillon velővel.
Pörkölt ürühus kelvirággal.
Marhafilet, olasz saláta, zöld saláta.
Tojasmártás. Finom főzelék.
Parfait á la Fürst Pückler.
Vaj, sajt. (Eidami, Rochefort.)
Fekete kávé.
Maibowle.

Főnséges Fejedelem! Lám, teli van a világ sajtója szép jelenségekkel s az unoka-öcsémnek, ki az első alapvizsga után ép most ragad tollat, nincs mit félnie a jövődől: aki felruházta a mezők liliumát, az gondoskodik a szellem emberéről is s kiváló ifju publicistáknak megadja a mindennapi királyt. De Főnséged nincs többé ezek között a királyok közt, Főnségedet a jövő nemzedéke elől már mi letaroltuk. Főnséged egy egész generáció „örökirálynak” hívta, Főnséged akár mit csinált, Főnséged akár a gyermekéről gondoskodó apa volt, kinevezvén az ifju Borist tirnovói her-

cegnek és vasas ezredesnek, akár pedig az önmagáról gondoskodó apa volt, kinevezvén doktor Sztojlovot miniszterelnöknek, Főnséged akár Ebenthalban irta alá a halálos ítéleteket, akár a karlsbadi Puppnál: a nemzetközi sajtóban mindig akadt egypár rakoncátlan gyerek, aki kötelességének tartotta, hogy vicczeljen a kóburgi uralkodóról. Ah, ez Golgotha volt, kétségtelen, de a vége mégis kellemes: Főnséged ma, 1898. július 14-én már vértelve van minden bolond évelődéstől. És ha holnap az történik, hogy a bolgár külügyi hivatal lépéseket tesz a czár elsőszülött leányának Boris herceggel való eljegyeztetése iránt, avagy ha ön holnapután azt kéri Rómában, hogy a pápa is térjen át a görög-orthodox hitvallásra; a mi fegyverünk akkor is le vannak győzve. Nincs mit vicczelni Bulgárián. Engedje meg hát Főnséged, hogy magas színe elé egészen komolyan közeledjem már most.

A pillanat ugyanis alkalmas erre, mert Főnséged birodalmában akasztottak. Szé ott gyakori jelenség ugyan, de most mégis meglepő, mert Bulgáriában rendszeren nem az igaziakat szokták felakasztani. A távirat is, mely így szólt: „Filippopolisz, július 18. Bojcsjev kapitányt és Novevics rendőrfőnököt ma reggel

Bajokat, menten kész volna a ráfogás, hogy felünk, hogy a pusztá árnyéktól is ijedezünk.

A tanácskozásnak meg kell találnia az igaz hangot, amely, ha nem is némitja el e vádakát, amelyek okvetetlenül felhangzanak majd, de bebizonyítja a világnak, hogy készek vagyunk a mai viszonyok folytatására, de képesek vagyunk áldozatokra is — érdekkörökre való tekintet nélkül — ha a szakítást reánk erőszakolják.

Az enquete kérdőpontjaiban nincs olyan kérdés, hogy a közös vámterület előnyösebb-e, avagy az önálló. De bizonyos, hogy a vitatkozás ennek a nagy kérdésnek a fejtegetésével fog megindulni s ebben a vitában lesz a tanácskozás politikai nagy súlya. Itt lesz nagy fontossága annak a parancsnak, hogy: prudenter!

Prudenter — nemcsak kifelé, de befelé, Magyarország gazdasági érdeköreivel szemben is. Mert nem kaptak ugyan megbízást az országtól az enquete tagjai, de okvetetlenül nagy hatása lesz idehaza a tanácskozásuknak.

Kelhetnek hiábavaló aggodalmakat, amelyek megbénítják az ország gazdasági energiáját és kelhetnek hiu reményeket is, a nagy kérdésekben és a kis részletekben egyaránt. Pedig mind a kettő nagy veszedelem lenne; az egyik visszafelé sodorhatná az országot, a másik előre zaklathatná olyan tájakra, ahová nem is törekedtünk igazában s ahonnan nincs visszatérés. A megijedést drágán fizethetjük meg s a hiu ábrándoknak sok bu, sok pusztulás és sok elégedetlenség járhat a nyomában.

Kétszeresen nagy vizsgája lesz holnapról fogva ez országnak. Nem csak a politikai józanságunkról kell bizonyóságot tennünk, de a gazdasági érettségünk-ről is.

Prudenter!

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter kivételével a kormány valamennyi tagja részt vett. Báró Fejérváry Géza jelenleg Karlsbadban a kurát használja.

A vámtarifa-enquete. A holnap kezdődő vámtarifa-enquete-en a földmivelésügyi miniszterium részéről a miniszteren és az államtitkáron kívül, mint a földmivelésügyi miniszterium kiküldöttjei Liphay István nyugalmazott miniszteri tanácsos, Soltz Gyula országos főerdőmester, miniszteri tanácsos, Ottlyk Iván, miniszteri osztálytanácsos, dr. Rodizsky Jenő gazdasági tanintézeti igazgató és Szántó Menyhért miniszteri titkár fognak résztvenni.

A kereskedelmi miniszter felhívására a fiumei kereskedelmi és iparkamara tegnap rendkívüli ülést tartott, hogy a 14-iki budapesti enquetera kiküldendő képviselőket megválassza és őket a szükséges instrukciókkal ellássa. Az ülésen, mint levelezünk jelenti, Meynier Henrik lovag elnökölt. Smoquina A. F. titkár adta elő az ülés célját és felkérte a tagokat, szóljanak hozzá a kérdéshez. Legelőbb Walluschnig Antonio jelentkezett és kiesnyilőleg nyilatkozott az enqueteről, amelyet, szerinte, kár komolyan venni. Tisztán csak a forma kedvéért indítványozta, hogy a kamara képviselőkül a titkárt és Jellouscheg Ferenczet válassza meg. Az elnök ekkor megjegyezte, hogy a budapesti enquete tárgyalási nyelve a magyar lesz s azért jó lenne még egy magyarul tudó kamarai tagot is választani. A harmadik képviselő személyére nézve Steinacker Arthurban egyeztek meg. Sirola Giovanni gyáros figyelmeztette ezután a kiküldöttöket arra a veszedelemre, mely a magyar gyáripart a vámtervezetben az ipari segédanyagokra megállapított behozatali vámok magassága következtében fenyegeti.

A kamara ebben az irányban állást fog foglalni.

Végül Smoquina titkár kérelmére felhatalmazták a fiumei kamara képviselőit, hogy az esetre, ha az Ausztriával való vámszerződés meg nem volna újítható, követeljék az 1891-ben megszűntetett évszázados fiumei szabad kikötő reaktiválását, mert Fiumét másképp veszedelem fenyegetné. Felhatalmazták azonkívül a küldöttséget arra is, hogy a hajóépítéshez szükséges anyagok vámentes behozatalát követelje.

Vörös államtitkár lemondása.

Holnap kezdődik a városháza disztermében az enquete az önálló vámterület dolgában s ugyanakkor kerül nyilvánosságra az a bizonyára nagy feltűnést keltő hír, hogy Vörös László kereskedelemügyi államtitkár beadta lemondását. A miniszterelnöki palotában ma a kormány összes tagjai együtt voltak tanácskozáson (Fejérváry kivételével, aki Karlsbadban van) s ekkor került szóba a Vörös László államtitkár és báró Dániel Ernő miniszter közt fölmerült konfliktus kérdése is, amelynek következtetésére az államtitkár állását a kormány rendelkezésére bocsátotta.

Sietünk kijelenteni, hogy a minisztertanács még nem határozott s így remélhető, hogy a kereskedelmi államtitkárt sikerül megtartani állásában, melyre nincs ez egész országban rátermettebb ember.

Miniszter és államtitkár között a budai miniszteri palotában nem voltak gyakoriak a nézeteltérések. Hiszen olyan nehéz az eltérés, ahol csak egy vélemény van. A legutóbbi napokban azonban komoly differencia merült közöttük fel, legalább a szabadelevü pártkörben szélteben így beszélték ma este. Az előzmények ismeretesekek és már több felhivatalos kommunikó tárgyalta azokat. Az történt, hogy a „Neue Freie Presse“ egy nappal hamarabb közölte az autonom vámtarifa tervezetét, mint a magyar lapok. Ezért az egész sajtó, élén a „Pester Lloyd“-dal, a leghevesebben megtámadta a kereskedelmi minisztert, holott utólag kiderült, hogy nem a miniszter adta át a „Neue Freie Presse“ képviselőjének a tervezetet, hanem az államtitkár. Igaz, hogy jóhiszeműleg tette, a miniszternek egy félreértést okozó rendelkezése alapján, igaz, hogy rögtön sietett a miniszterrel az ódiomot levenni, de azért báró Dániel Ernőnek nagyon zokon esett a sajtó támadása, legfőképp, mert ezuttal csakugyan nem adott rá direkt okot.

Innen és már régebb keletü féltékenykedésből magyarázzák a szabadelevü pártkörben a miniszter és államtitkárja közt fölmerült

az itteni fogház udvarán fölakasztották,“ a nyugateurópai embernek úgy hangzott, mintha például a kubai vizekről a következő értesítés érkezett volna: „Az amerikai szenátus beléegyezett, hogy Kuba spanyol gyarmat maradjon s csak azt kötötte ki, hogy kilenczven évig hozzájárulhasson a fenntartási költségekhez“; hasonlóképen nem lett volna nagyobb meglepetés a filippopoliszi távirtnál az sem, ha Uj-Seelandból azt telegrafálják, hogy az anglikán presbyteriánus hittérítők megettek egy törzsfőnököt; a Bojcssev akasztása szóval a pozitív tudománynak egy virágzó ágával, a nép-pszichológiával oly nagyon ellentétes, hogy korántsem hagyhatom annyiban a dolgot. Beszélmem kell róla Fönségeddel.

Fönséges Fejedelem!

Itt a kávéházban ugyan el akart téríteni a szándékomtól Strausz Adolf, mert azt mondja, hogy lári-fári az egész, hogy legfőlebb csak „in effigie“ akasztásról van szó, — de én nem hagyom magamat. Az sem hat rám, hogy cselekményem tulajdonképen gyöngye jellemre vall, mert a kék Maricza partján például, Fönséged diadalmas jogára alatt, bizonyára még a naplómba se merném följegyezni ezeket a sorokat, miket itt nyíltan írok: nem hat rám — mondom — ez sem, mert exempla

trahunt és Coppée is ép ilyen aljas volt, midőn levelet irt a czárnak. Azt a körülményt sem veszem tekintetbe, hogy Fönséged hivatalos távirati irodája holnap esetleg megkorrigálja a sürgönyt, tudatván a nyugattal, miszerint nem is a Decskót akasztották fel a törvényszék udvarában, hanem ép ellenkezőleg, az államügyészt; a Decskónak csak belépti-jegye volt az egzekuczióhoz. Mondom, nem veszek tekintetbe semmiféle valószínűséget, hanem hiszek ez akasztásban és ezen az ingatag alapon épitem fel előterjesztésemet.

A Decskó tehát, Fönséges uram, rettentő nagy gazember volt, kimondom ezt, noha ezzel alapjában véve az ön környezete van kompromittálva. Az sem kétséges, hogy nálunk például diplomáciai beavatkozás nélkül is fel szokás akasztani az ilyen gárdakapitányokat, miként azt már a mult évszázad végéről is bizonyítja bizonyos Ordódy és Csemesz nevű testőrtisztek esete, akiket Bécsben a glaciáre huztak fel szarvasbőrnadrágra vetkőztetve, mert megölték egy embert. A Bojcssev érdemeiben s annak konzekvenciáiban szóval nem kételkedem, az esetet is valósnak veszem, de Fönséges uram, ép ezért mondtam már bevezetésül, hogy az eset határozottan hadat üzen

a nép-pszichológiának. Mit csinál Fönséged? Fönséged fölakasztatja a gazembereket?... Rettenetes.

Fönség!

A fajok fejlődése három nevezetes fokot mutat. Rövid példákkal illusztrálva ezt, a dolog így áll: a Fidsi-szigeteken szabad embert enni, a Balkán-félszigeten szabad embert ölni, az európai kontinensen szabad embert kizsákmányolni. Ez, hijába, mindenütt benn van a köztudatban, a bushman ép olyan jogot formál a sült embermájhoz, mint a balkáni ember az orgyilkossághoz vagy az orosz közoktatásügyi miniszter a filozofia professzorok meggyőzéséhez. Már most, fönséges fejedelem, mi az Isten csudájának akarja Ön ezt a sorrendet felforgatni? Miért akarja ön a gazembereket felakasztatni egy olyan országban, ahol az orgyilkos katonatiszttel kezelt fognak a barátai a végtárgyaláson? Miért akarja Ön a népnek felfogását átalakítani egy olyan országban, ahol a bukott miniszterelnököket a fejedelemhez hü elemek büntetlenül leszurhatják? Különben is miért ne lett volna szabad a Decskónak megölni Szimon Annát, mikor Stambulovot is szabad volt lekasabolni? Akkor Fönséged valóban meghatóan tartott a balkáni népek erkölcsi felfogásához, valamint akkor is,

konfliktust, amely ma a lehető legsajnálattal méltóbb eredményre vezetett: Vörös államtitkár lemondására.

A kérdés ma függőben van. Idő előtt való lenne tehát, ha már most ítéletet mondanánk róla. Pedig olyan könnyű volna!

A belügyi államtitkár.

Latkoczy—Jakabffy.

Heteken át találgatták, hogy a távozó Latkoczy helyébe ki lesz a belügyi államtitkár. Ahány közigazgatási tehetség az utolsó időkben jobban kimagaslott, sorra kombinációba került. Különösen azok, akik mostani állásukban nagyon jól megfeleltek. Így emlegették rendre Jeszenszky Sándort, Rudnay Bélát, báró Rosner Ervint és legutóbb Vojnics István bácskai főispánt. Mig azonban az ujságok ezeknek a soraiban keresték az államtitkárjelöltet, addig a miniszterelnök már meg is állapodott az új belügyi államtitkár személyében. A hivatalos lap mai száma pedig a távozó államtitkárnak a közigazgatási bírósághoz való kinevezésével együtt már az új belügyi államtitkár kinevezését is közli. S ez szerint az új államtitkár Jakabffy Imre, Krassó-Szörény megye eddigi főispánja.

A változásra vonatkozó legfelsőbb kéziratok így hangzanak:

I.

Magyar miniszterelnökömnek a miniszterium nevében tett előterjesztésére Latkoczy Imre belügyminiszteri államtitkár, ezen állásától való felmentése mellett, a közigazgatási bíróság másodelnökévé kinevezem.

Kelt Ischlben, 1898. évi július hó 8-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Bánffy s. k.

II.

Magyar belügyminiszterem előterjesztése folytán Jakabffy Imre Krassó-Szörény vármegye főispánját, ezen állásától való felmentése mellett, belügyminiszteri államtitkárrá kinevezem.

Kelt Ischlben, 1898. évi július hó 9-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Perczel Dezső s. k.

Az új államtitkár ezideig nem sokat tett, hogy szélesebb körökben is ismerjék. Zajtalan volt a munkássága, de talán nem minden érdem nélkül való, mert Bánffy figyelmét messziről is magára vonta. S egyelőre abban kell megbizni, hogy a miniszterelnök nem ok nélkül szemelte ki épen őt belügyi államtitkárnak.

midőn az ön megválasztásáért két millió áru louisdoron vásárolták meg a szobránját: az ördögbe is, miért tesz hát kivételt most a Bojesev esetével?!... Tessék szigorúan a sült embermájhoz ragaszkodni.

Fenséges Fejedelem!

Orczámát azért merészkedtem Önhöz fölemelni, mert látom, hogy Fönséged nem következetes és elhagyta az egyedül helyes utat, amelyen a balkáni uralkodók boldogulhatnak. Fönséged ugrást akar csinálni a természetben Fönséged tétovázik, Fönséged ugyszólván imbolyog. Fönséged arra az ösvényre lépett, ahol a királyok összeütköznek a nemzetekkel. Fönséged, midőn fölakasztatja a gyilkost, ugyanazt csinálja, mintha például második Vilmos császár elcsapná a junkereket és a liberálisokat és kinevezné a Bebel-Lieb-knecht miniszteriumot. Fönségednek ezt bizonyára az ellenségei tanácsolták. Ne hallgasson rájuk máskor, Fönség. Engedje a gyilkosokat magához jönni, mert forradalom lesz a vége. Ahol sült embermájjal kell élni, éljen sült embermájjal. Más szóval: Ferdinánd, Ferdinánd, vigyázz Bolgárországra!

Mély alázattal, hűve:

Monachus.

Életrajzi adatait a következőkben összegezhettük:

Jakabffy Imre 1850. december negyedikén született Budapesten. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten és Esztergomban végezte, jogot Pozsonyban hallgatott, ahol huszonkét esztendőskorában az államtudományi és bírói vizsgát is letette. Ugyanott szolgálta le önkéntesi évét is, amely után hadnagygyá neveztek ki a huszonharmadik gyalogezredhez, majd később a negyedik huszárezredhez. Tanulmányai befejeztével Ivacsokovics György, Krassó-Szörény vármegye főispánja mellé titkárrá neveztek ki, 1875-ben megyei aljegyző, 1877-ben tiszteletbeli főjegyző, 1880-ban pedig helyettes főjegyző lett. Néhány hónappal később árvaszéki elnökké, 1883-ban királyi tanácsossá és egy évre rá, Tabajdy Károly halála után, főispánna nevezte ki a király. Az ezredéves ünnepek alkalmával a Szent István-rend kiskeresztjével tüntették ki. Az országos gazdatanácsnak és a magyar délkeleti helyi érdekű vasút igazgatóságának tagja.

Az új államtitkár még nem foglalta el új hivatalát, de elődje, a közigazgatási bíróság másodelnökévé kinevezett Latkoczy Imre a mai napon már hivatalosan is elbucszott a belügyminiszterium tisztikarától. Ha csak rövid ideig volt is fontos állásában, sok szimpátiát biztosított magának s ez ki is tetszett a mai bucsuzás melegségéből. Ez a bucsuzás a belügyminiszterium tanácsstermében délelőtt tizenegy órakor folyt le, amikor a miniszterium egész tisztikara összegyűlt és zajosan megjelenezte a belépő államtitkárt. A tisztikar érzelmeit aztán Széll Ignác államtitkár hosszabb beszédben tolmácsolta, mire a távozó Latkoczy megköszönte azt a ragaszkodást, melylyel munkatársai mindenkor egész tehetségükkel segítkeztek a munkában. Ezt a ragaszkodást államtitkárságának három esztendeje alatt azzal próbálta meghálálni, hogy igazán kivette részét a hivatalnoki kar minden öröméből és bujából. S most, amikor új hivatása máshová, de csak a szomszédságba szőlítja, nincsen egyéb óhajta, csak az, hogy munkatársai tartsák olyan szíves emlékezetükben, mint amilyen szeretettel ő fog mindenkor és mindenhol reájuk gondolni.

S ezzel Latkoczy külön is elbucszott a hivatalnokoktól, akik holnap vagy holnapután már az új államtitkárt fogják üdvözölni.

KÜLFÖLD.

A betörőbandák ellen. Konstantinápolyból táviratozzák: Az új görög határ mentén 53 őrházak építettek oly távolságban, hogy ezentul a görög bandáknak Macedoniába való betörése lehetetlenné van téve.

Az osztrák helyzet.

(Távirati tudósítás.)

Az ellenzéki klub-elnököknek július 12-én tartott értekezlete egyhangulag annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a kormány részéről tett nyilatkozatok, valamint azok az alapelvek, amelyekkel a nyelvrendeleteknek eltörlése után a nyelvkérdést Cseh- és Morvaországban törvény útján rendezni óhajtja, nem alkalmasak arra, hogy azok alapján a kormánnyal tanácskozzanak. Dr. Grosst, Hohenburgert és dr. Pergeltet egyhangulag fölkerítették és fölhatalmazták, hogy az értekezletnek e határozatát közöljék a miniszterelnökkel és fejtsék ki annak okait. Az alkotmányhü nagy birtokosság jelen volt tagjai a tárgyalás folyamán rámutattak pártjuk ismételt nyilatkozataira, valamint a csehországi alkotmányhü nagybirtokosság végrehajtó-bizottságának a kormánnyal való tanácskozást illetőleg hozott határozatára és ennél fogva fenntartják ezt az álláspontjukat.

Az értekezletnek kiküldöttjei ma délelőtt 11 órakor közölték a miniszterelnökkel az értekezlet eredményét s ez alkalommal tüzetesen és nyomatékosan kifejtették a határozat indító okait.

Gróf Thun majdnem két óra hosszat tárgyalta a kiküldöttekkel, akik kijelentették, hogy a kormány javaslata nem hogy kedvező volna a németekre nézve, hanem még hátránvosabb

a Gautsch- és a Badeni-féle nyelvrendeleteknél is.

Thun gróf miniszterelnök tudomásul vette ezeket a közléseket. A küldöttek felkérték erre a miniszterelnököt, hogy hatalmazza fel az értekezlet tagjait, hogy a kormány bizalmasan közölt javaslatainak tartalmát az értekezlet által elfoglalt álláspont megokolására megfelelő alakban felhasználhassák. A miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a felhatalmazást nem adhatja meg, már csak azért sem, mert holnap ülnék össze tanácskozásra a csehországi alkotmányhü nagybirtokosok kiküldöttjei s így azok állásfoglalására nem akar befolyást gyakorolni. Különben is azzal, hogy az ellenzéki vezérek a kormány javaslatát nem fogadták el, maga a javaslat tárgytalan nává vált.

Érdekes, hogy a nyelvrendeletek hatályon kívül való helyezése, mint a tanácskozások első feltétele szóba sem került az ellenzéki vezérek értekezletén. Az értekezlet a kormányjavaslat érdemleges részével foglalkozott kizárólag s annak beható megvitatása után hozta meg azt a határozatát, hogy annak alapján nem tárgyalhat a kormánnyal.

A német ellenzéki vezéreknek ezzel az állásfoglalásával az alkotmányhü cseh nagybirtokosok holnapi értekezletének is számolnia kell.

Nem valószínű, hogy gróf Thun miniszterelnök újabb javaslattal lépne elő. Ennek megfelelően a politikai helyzet igen komolynak tartják s nagyon kételkednek abban, hogy a Reichsrathot augusztusra összehívják, s bár gróf Thun a lengyel képviselőket előtt kifejezte ezt a szándékát, előrelátható, hogy a Reichsrath ismét nem lesz munkaképes.

Hivatalos körökben hangsúlyozzák, hogy a nyelvkérdésben megindított akció gróf Thunnak jóformán személyes ügye s így még részleges miniszterkrízisről sem lehet szó.

Az esetben, ha az augusztusi Reichsrath nem hajlandó Thun javaslatát elfogadni, a Reichsrathot előreláthatólag felfogják oszlatni s akkor a javaslatot a 14. §. segítségével törvényerőre emelik.

Két letartóztatás.

(Távirati tudósítások.)

Párisban ma két embert letartóztattak. Mind a kettőnek nevezetes szerep jutott a világraszóló Dreyfus-pörben, azzal a különbséggel, hogy az egyiknek szereplése egészen világos és mindenki ismeri, a másik pedig elejétől végig nagyon is kétes s mindeddig meg nem magyarázott szerepet játszott. Az egyik, akit letartóztattak: Piquard alezredes, a másik Esterházy őrnagy.

Kétségtelen, hogy ez utóbbinak a letartóztatása a feltűnőbb. Hiszen Esterházy volt az, aki mindig vádolt, aki mindig tanuskodott és akit, bár sokan és sokszor hangoztatták, hogy Dreyfus helyett neki kellene az Ördög-szigeten lennie, mégsem bántottak. Az ügynek ez a fordulata meglepő különösen azért, mert a minap a francia kamarában elhangzott nyilatkozatok mintha végképen befejezték volna ezt a sok port felvert ügyet.

A két letartóztatásról a következő táviratok szólnak:

Esterházyt elfogták.

Páris, július 13.

Esterházy őrnagyot tegnap este madame Pays-vel együtt letartóztatták. Az elfogatást, mely tegnap történt, este kilenc óra felé, nagy titokzatosságu hivatalos előkészületek előzték meg. Akik a szenzációs letartóztatásról még tegnap este értesültek, azt hitték, tévedés van a dologban és Piquard alezredesről van szó, nem pedig Esterházyról. Miközben a hivatalos törvényszéki bizottság Piquard lakásán házkutatást tartott, hasonló bizottság jelent meg gróf Walsin-Esterházy őrnagnak a Rue Douay 49. számú házában lévő lakásán, ahol közös háztartásban él a szeretőjével, madame Pays-vel. Esterházy ugyanis hosszabb idő óta el van válvá a feleségétől,

de nem törvényesen. Amikor a törvényszéki bizottság Bertulus vizsgálóbíró vezetésével megjelent Esterházy lakásán, az őrnagy nem volt otthon. Azért mégis megtartották a házkutatást s lefoglaltak egy nagy ládát, meg egy kalapdobozt, tele írással. Amikor Esterházy őrnagy kilencz óra tájban hazatért, a vizsgálóbíró kijelentette neki, hogy ezennel letartóztatja őt is, meg a vele egy fedél alatt lakó Pays asszonyt is. Esterházy borzasztóan elsápadt, reszketett, majd egy karosszékre rogyott s remegő kézzel simogatta gyöngyöző tarfejét. Állítólag sirt is. Aztán Bertulus bíróhoz fordult, mondván:

— Aldozat kellett s az én legyek, ugy-e? Am legyen, de beszélni fogok ám most már.

Erre aztán Bertulus, a formalitásnak eleget teendő, fölmutatta az elfogató parancsot s átadta mind Esterházyt, mind madame Pays-t a rendőröknek, akik Esterházyt a Santé-börtönbe, szeretőjét pedig St.-Lazareba kísérték.

Esterházy őrnagy elfogatásának okairól egyelőre édeskeveset tudni. Há árulás miatt helyezik vád alá: akkor igen feltűnő, hogy nem katonai börtönbe kísérik, hanem a Santéba, amely polgári fogház. Letartóztatása, ugy látszik, a hirhedett fátyolos hölgy esetével függ össze. Tudvalevő, hogy a fátyolos hölgy volt állítólag az, aki egy éjjeli találkozás alkalmával átadta Esterházynek a „cette canaille de D...” kezdetű czédulát, amelyet Schwartzkoppen ezredestől eredőnek mondanak. Mivel Piquard-t azért üldözik, amiért a e czédula tartalmával megösmertette ügyvédjét, Lebloist, tehát Esterházy ellen is el kell járni, hogy megtudják végre: kitől kapta hát tulajdonképen azt az írást? Ez a madame Pays letartóztatását is megmagyarázná, mert azt hiszik, hogy ő az a fátyolos hölgy.

Páris, július 13.

Esterházy őrnagyot azért tartóztatták le, mert különböző iratok megvizsgálása után az a gyanu merült fel, hogy azokat Esterházy díktálta madame Pays tollába.

Páris, július 13.

Esterházy őrnagyot a polgári bíróság elé állítják. Nem tudják, hogy Esterházy elfogatása összefüggésben van-e a Dreyfus-üggyel.

Páris, július 13.

Esterházy őrnagyot a vizsgálóbíró indítványára tartóztatták le és azzal vádolják, hogy hamisításokat követett el és a hamisítványokat felhasználta. Esterházy üldözése összefügg az annak idején Piquardhoz intézett és „Esperanza” aláírással ellátott táviratok küldésével.

Páris, július 13.

Esterházy elfogásának okát titokban tartják. Az Esterházyhoz közelálló lapok azt mondják, azért fogták el, mert okiratokat hamisított és e hamisításoknál kedvese segített neki. Milyen hamisításokról van szó, azt még nem tudják, mert Esterházyt még nem hallgatták ki és a vizsgáló eljárás szerint, mely elrendeli, hogy a vizsgálat alatt is csak a védő jelenlétében lehet a letartóztatottat kihallgatni, Esterházy csak pénteken hallgatható ki. Esterházy védelmét Terenas mesterre bízta. Esterházy, amikor letartóztatták, hírszerint így kiáltott fel:

— Ez az erőszakoskodás nem lehet összefüggésben a Dreyfus-üggyel, mert a hadbíró már felmentett.

Ugy látszik azonban, hogy a letartóztatás mégis csak a Dreyfus-üggyel függ össze. Árulás miatt Esterházyt semmiesetre sem üldözhetik, minthogy a polgári törvényszéknek adták át. Bertulus már hónapok óta folytatja ellene a vizsgálatot ama táviratok hamisítása miatt, amelyek Piquardhoz voltak „Esperanza” aláírással intézve. Ezek a táviratok hamisak voltak, mert Cominges kisasszony, akit Piquard Esperanza néven ismer, kijelentette, hogy ő e táviratokat nem küldte el.

E táviratoknak az volt a céljuk, hogy a rendőrséggel, amelynek kezére játszották, elhittessék, hogy Piquard az ugynevezett Dreyfus-syndicatussal összeköttetésben áll. Már hetek óta tudták, hogy Bertulusnak bizonyítéka van arra, hogy e táviratok elküldője Esterházy és hogy ő hamisította e táviratokat. E táviratok magukban nem adnának elegendő okot az elfogatásra, inkább mint indicium jönnek tekintetbe más hamisításoknál, amelyek a Dreyfus-ügyet megelőzték. Ezt akarja Piquard bebizonyítani.

Piquard kijelentette, hogy hamisítvány a német katonai attachénak tulajdonított irat, e szavakkal „ez a zsidó”, amelyen Dreyfus teljesen meg van nevezve. Arra is czélt, hogy a hamisító Esterházy. Ez esetben a Dreyfus-ügyben minden sötétség napfényre kerülne, de ekkor Pays asszony Esterházynek nem egyedüli büntőrsége.

Házkutatás Piquardnál.

Páris, július 13.

Ugyanabban az időben, amelyben Esterházyt letartóztatták, házkutatást tartott egy bizottság Piquard lakásán. Amikor a vizsgáló bizottság megjelent Piquard lakásán, illetőleg abban a házban, amelyben az alezredesnek kis legénylakása van, a házmester előjött s elmondta, hogy Piquard nincs odahaza, de neki, a házmesternek átadta lakása kulcsát, hogy, ha nála házkutatást akarnának tartani, ezt az ő távollétében is megtehessek. Fölmentek a lakásba, amelynek egyetlen apró fiúja sem volt becsukva vagy bezárva: minden nyitva volt. Ez az a lakás, amelyben már egyszer tartottak motozást, Piquardnak Tuniszból való hazatérése előtt. A bizottság tehát várt Piquardra, de mivel csak nem jött, hát távollétében tartották meg a kutatást. Ennek eredményeképpen a bizottság egy csomó írást vitt magával. A kutatásnál, mely több óra hosszáig tartott, rákadtak a császár, a német császár, Menelik stb. arczképére.

A míg ez az alezredes lakásán történt, ő maga Trarieux szenátor, volt miniszternél, az Emberi Jogok Védelmére Alakult Társaság elnökénél volt ebéden. Persze mihamar híre ment, hogy Piquard lakásán házkutatás volt s hogy a nép, a mely erről tudomást szerzett, zajongva fogta körül a Piquard lakóházát, folyton ordítván:

— Le Piquard-dal! Halál az árulóra!

Trarieux szenátor, a Dreyfus-pör revíziójának egyik legkitartóbb híve még az este levelet írt Sarrieuhez, az igazságügyminiszterhez. A levél így szól:

Elszomorított az a hír, hogy a büntető-törvény rendelkezéseinek megsértésével Piquard alezredesnél, annak távollétében már másodszer tartották házkutatást. Tekintettel az erőszakra, amely az ellene folytatott üldözés miatt igen súlyos jelentőségű, Piquard alezredesnek, aki ma nálam ebédelt, menedéket adtam a házamban. Ha le akarják tartóztatni, az én házamban keressék, hogy ne legyen haszontalan zaklatásoknak kitéve. Miniszter ur, ez eléggé bizonyítja, mennyire felizgattak engem az átélt események. A jogot beszennyezték, az igazságot félreismerték, kedélyemet nyugtalanság, gondolatimat szomorúság tölti be. Fogadja stb.

Trarieux.

Az Emberi Jogok Védelmére Alakult Társaság tagjai elhatározták, hogy ma testületileg fognak megjelenni Trarieux házában s protestálnak, ha Piquard-t esetleg letartóztatnák. Ez azonban nem történt meg egyelőre, hanem igenis megidézték Piquard-t a vizsgálóbíróhoz, ugy, hogy, ha letartóztatják, ez alkalmasint ott fog megtörténni.

Leblois ügyvédet egyelőre csak rendőri fölügyelet alatt tartják, de őt is minden percében elfoghatják.

Páris, július 13.

Trarieux szenátor lakásán, aki tudvalevőleg menedékhelyet adott Piquardnak, ma délután sok jó ismerőse, barátja és egész sereg újságíró jelent meg. Az utóbbiak azért voltak

ott, hogy lapjaikat tudósíthassák, ha esetleg elfognák Piquard-t, ami két óráig nem történt meg. Piquard nyugodtan és mosolyogva fogadta az újságírókat és elmondta nekik, hogy a szenátor vendégszerető hajlékában igen jól töltötte az éjszakát. Majd hozzátette:

— Én egyáltalán nem aggódom és nem aggódnak rokonaim sem.

Elbeszélte, hogy tegnap este véletlenül meglátogatta Trarieux-t, amikor meghallotta, hogy a lakását átkutatják. Trarieux azt mondta neki, hogy maradjon az ő foglya és megírta az igazságügyminiszternek szóló levelet. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 13.

Piquard ma délután eltávozott Trarieuxnél levő lakásáról és az igazságügyi palotába ment, ahol Lebloissal találkozott. A vizsgálóbíró mindkettőt külön-külön hallgatta ki. Mialatt Piquard távol volt lakásáról, ott házkutatást tartottak. Lakatost hívtak és ez kinyitotta a tegnap bíróilag lepecsételt szekrényeket. Számos iratot foglaltak le.

Páris, július 13.

Piquard-t ma délután, amikor a vizsgálóbíró irodáját elhagyta, letartóztatták.

Páris, július 13.

Piquard-t a kémkedésről szóló törvény alapján fogták el. A vizsgálóbíró csak pénteken kezdi meg a vizsgálatot.

Az újabb fordulat.

Páris, július 13.

A Bourbon-palota folyosóin nagy az élénkség. Esterházy letartóztatását és a Piquard elleni vizsgálatot élénken kommentálják. Az antiszemita és a nacionalista kijelentették, hogy nem tűrhetik el, hogy Piquard még mindig nincs letartóztatva és kifejezték azt a szándékukat, hogy kérdést intéznek ez iránt a kormányhoz, de ettől kénytelenek voltak elállani, minthogy a kormány tudatta velük, hogy megtagadja a választ. Erre küldöttség ment Sarrieu igazságügyminiszterhez és előadta, hogy a hazafiak megnyugtatása végett Piquard-t haladéktalanul le kell tartóztatni. A küldöttség tagjai néhány perczig értekeztek Sarrieu miniszterrel, aki csupán arra a kijelentésre szorítkozott, hogy a kormány tudja kötelességét és egész erélyvel teljesíteni fogja azt. Ez a válasz nem igen elégitette ki a küldöttség tagjait, azt állítják, hogy a kormány a parlamenti szünetet akarja felhasználni, hogy az ügynek véget vessen.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Santiago de Cuba előtt egy kis időre megszüntek az ellenségeskedések, mert a hadviselésbe két nagy ur beleszólt. Az egyik az eső, amely feláztatta az utakat s lehetetlenné tette az amerikaiaknak a nehéz ostrom-ütegek felállítását, a másik a sárgaláz, amely befészkelte magát a kubai klímához nem szokott amerikai katonák közé s ott nagy pusztításokat visz véghez. Nagyon könnyen lehetséges, hogy Spanyolország mind a két elemi csapásra számít akkor, amikor a békétárgyalások megkezdését halogatja. — A béke megkötése csak attól függ, vajjon Spanyolország elfogadja-e az Unio feltételeit, mert ugy az Unio, mint Spanyolország szívesen megkötnék a békét. Mindkét államnak elegendő oka van rá. Spanyolország azonban nem akar lemondani legszébb gyarmatáról, Kubáról s az Unionak pedig éppen Kuba átadása a legfontosabb feltétele.

Annai bizonyos, hogy a sárgalázban Spanyolorzágnak egyelőre igen hatalmas szövetségese akadt, amely igen könnyen tönkretelheti az amerikai szárazföldi és tengeri haderőnek eddig elért sikereit és eredményeit.

Távirataink a következőket jelentik:

A helyzet Madridban.

Madrid, július 13.

A spanyol miniszterek közt egyenetlenség tört ki. Sagasta a végtelékig való háború híve volt, míg a kabinet háromnegyed része a béke mellett nyilatkozott és a fegyverszünet meg-

kötése iránt közvetlen Mac Kinleyvel akar tárgyalni. A királyné szintén óhajtja a békét, mert a santiagoi és a Filippini-szigetek katasztrófái nagyon megrázkódtatták Spanyolországot és a dinasztia is veszélyes helyzetbe hozták...

A külföldi lapok madridi levelezői nem merik sürgönyeikben az ottani felsőbb körökben forrongó hangulatot jellemezni, mert a táviró-hivatalok egyszerűen nem továbbítják azokat és mialatt a levelezők levélbelileg értesítették lapjaikat az igazi állapotról, az alatt a kormány világgá sürgönyöztette, hogy Spanyolországban szent az egyetértés és hogy a kormány a háború folytatását kívánja.

Sagastanak mégis buknia kellett, ami előrelátható volt, mert a múlt héten Martinez Campost háromszor hívatta magához a régenskirályné.

A madridi külföldi képviselők egyedül a békében látják a kedvező megoldás föltételét. Valamennyi madridi udvarnál akkreditált nagykövet eléggé világosan fejezte ki véleményét a spanyol kabinet tagjainak, hogy ragadják meg az alkalmat a fegyverszünet megkötésére, mely a tisztességes békének preludiuma volna. Ők rábeszelnék kormányait, hogy támogassák a washingtoni kormánynál ezt a kívánságot, valamint, hogy tartsák vissza az amerikaiakat attól, hogy Watson tengernagy hajóraját az európai spanyol partok ellen küldje, mert biztos tudomásuk van róla, hogy Watson 12-én már felszedte horgonyait. A nagykövek egyszerűen azt is kijelentették a régenskirálynénak, hogy mihielyt az amerikai hajóraj a spanyol partokhoz érkezik, többé nem interveniálhatnak, mert ezzel megsértenék a kötelező semlegességet.

A spanyol kabinetválság.

London, július 13.

A „Times”-nek jelentik Madridból: A kabinet-válság még mindig függőben van. Mint-hogy a konzervatívok nincsenek elkészülve arra, hogy átvegyék a kormányt, Sagasta miniszterelnöknek kell viselnie a felelősséget a döntésért, hogy megkezdjék-e a béketárgyalásokat vagy sem.

Watson hajóaja.

Washington, július 12.

Watson hajórajának tisztjei parancsot kaptak, hogy haladéktalanul kezdjék meg a szolgálatot a hajókon. A tisztjeiket ellátták a spanyol földközi-tengeri partok legújabb térképeivel. A Portsmouthba (Virginia) internált spanyol foglyokat, akik megsebesültek, öt amerikai katonarvos és két spanyol orvos együtt ápolják. A fogoly spanyol tisztiek mindennap egy kis összeget kapnak, mert nincs pénzük.

Az amerikai kikötők aknái.

Washington, július 13.

Alger hadügyminiszter elrendelte, hogy az Egyesült Államok-kikötőiben levő valamennyi aknát robbantsák fel, minthogy a kikötőknek már nem kell tartaniok attól, hogy a spanyolok támadást intézzenek ellenük.

Santiago de Cuba ostroma.

New-York, július 13.

Siboneyből érkezett táviratok jelentik, hogy az amerikai flotta tegnap és ma nagy eredménnyel bombázta Santiagót. A gyújtólövegek a várost négy helyen felgyújtották, úgy, hogy sok ház leégett. Az Unio szárazföldi hadserege őrzi a városba vezető utakat s a spanyolok illetékesen teljesen körül vannak zárva. Ma reggel a magasabb helyeken felállított ütegek megkezdtek a tüzelést a spanyol sáncokra. A spanyolok a tüzet csak gyengén viszonzták s végre feladták utolsó sánczaikat anélkül, hogy nagyobb ellentállást fejtettek volna ki.

Dél felé Shafter tábornok Sampson tengernagynak jelt adott a tüzelés beszüntetésére és Wheeler tábornokot az alkudozó lobogóval Toral tábornokhoz küldötte, hogy levelet adjon át neki, amelyben arra figyelmeztette a spanyol tábornokot, hogy ime az amerikai hajók megmutatták, hogy Santiagót szét tudnak rom-

bolni. Shafter tábornok utalt arra, hogy 18.000 spanyol és kubai menekülő Elganeyben az éhhalálnak van kitéve, minthogy az amerikaiak nem képesek élelmezni őket. Végül megadásra szólította fel a várost, megjegyezvén, hogy a bombázást a szárazföldön esetleg azonnal újra kezdik. Több óra leteltével azt felelte Toral, hogy előbb utasításokat kell kérnie Madridból s azután adja meg a végleges választ. Shafter tábornok erre parancsot adott csapatainak, hogy pihenjenek, de azért legyenek készen, hogy a támadást bármikor újra megkezdhesék. Este 6 óráig Toral tábornoktól nem érkezett válasz.

Madrid, július 13.

New-Yorkból érkezett távirat szerint kölcsönös heves puska- és ágyutüzelés után Santiago de Cubában kitűzték a fegyverszünetet. Még nem tudjuk, hogy mily czélból történt ez. De mint bizonyos dolgot beszélnek, hogy a spanyolok kiűritették a várost.

London, július 13.

A Reuter-ügynökség jelenti Playa del Esteből: Toral tábornok ma reggel válaszolt Shafter tábornoknak hétfőn délután tett második felszólítására Santiago föltétlen megadását illetőleg. Toral tábornok kijelentette, hogy ragaszkodik az ellentálláshoz, az amerikai ütegek mindazonáltal nem kezdték még ma reggel a bombázást, azok egy részének felállítását a tegnapi eső megakadályozta.

London, július 13.

A Reuter-ügynökségnek Playa del Esteből jelentik tegnapi kelettel:

Az éjjel óriási eső volt, amely az utakat járhatatlanná tette s elárasztotta az összes futó árkokat. Az eső késleltetni fogja az ostromágyuk megérkezését. A kubai felkelő csapatok Garcia vezérlete mellett megszállták azt az egyetlen utat, amelyen Toral tábornok Santiagóból visszavonulhatna. A kábelt, amely Santiagót Havannával összeköti, az amerikaiak elválták.

Sárgaláz.

New-York, július 13.

A „New-York Herald” jelenti: Miles tábornok kiadta a parancsot, hogy Siboney egészségügyi okokból fel kell perzselni. Mint a „New-York Tribune”-nak jelentik Washingtonból, attól tartanak, hogy a Santiago de Cuba előtt levő amerikai csapatok között kiüt a sárgaláz, minthogy egyes könnyű sárgaláz esetek már fordultak elő.

London, július 13.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Playa del Esteből: Minthogy Caimanerában, Guantanamóban és más városokban kitört a sárgaláz, a legszigorubb vesztézárt léptették életbe. Eszerint a guantanamói öböl északi oldalával minden érintkezés tilos és a parancsnokló tiszt külön engedélye nélkül senkinek sem szabad a kikötőbe érkező hajókról a szárazföldre mennie. Ugyanez okból megszakították minden érintkezést a Guantanamo belső vidékein levő felkelőkkel. A Camp Macallában levő amerikai tengerészkatona egészségügyi állapota igen jó.

A helyzet a Filippini-szigeteken.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Hongkongból: „Blower” angol ágyunaszád, amely július 10-én indult el Manillából, azt jelenti, hogy ott a helyzet változatlan. Dewey tengernagy a Merritt parancsnoksága alatt álló segélycsapatok megérkezését várja. A blokádnak most effektív.

A béke.

London, július 13.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a legkisebb követelés, amelyek alapján az amerikai Egyesült-Államok tárgyalásba bocsátkozhatnának a háború megszüntetése iránt, az, hogy a spanyolok ürítsék ki teljesen Kubát és Portorikót. Ebből a követelésből semmi szünet alatt se hajlandók engedni.

TÁVIRATOK.

A francia parlament berekesztése.

Páris, július 13. A kamarában Sarrien igazságügyminiszter a jobboldal és a szélső baloldal élénk tiltakozása közepette felolvasta azt a leiratot, a mely az ülésszakot berekeszti. A szenátus elfogadta az egyenes adókról szóló törvényjavaslatot, mire Peytral pénzügyminiszter felolvasta az ülésszak berekesztésére vonatkozó leiratot.

A kínai lázadás.

Hongkong, július 3. (Reuter.) A császári csapatoknak Vucau mellett szenvedett veresége következtében 1000 főnyi válogatott csapatot küldtek Kantonból oda. A vucaui prefektus jelentése szerint a császári csapatok 1500 embert vesztek. Ha a segélycsapat péntekig meg nem érkezik, Vucau kénytelen lenne megadni magát. A fölkelők vezérei kijelentik, hogy meg akarják dönteni a mandzsu uralmát a tartományban. Az általános előnyomulás Vucau felé ma vagy holnap kezdődik.

Katonai kinevezések.

Bécs, július 13. Ő. felsége György Vilmos braunschweig-lüneburgi herceget kinevezte hadnaggyá a cumberlandi herceg nevét viselő 42. gyalogezredbe, Moravetz Ottó altábornagyot pedig a katonai nevelő- és közpö-intézetek főfelügyelőjévé nevezte ki.

Opponáló kormánypártiak.

Belgrád, július 13. A kormánypárti haladók opponálni kezdenek; a többség szétderabolódik. A tegnapi törvényjavaslatot ugyan kis többséggel még megszavazták, de az adóemelés a kormány nem lesz képes keresztülvinni. A helyzet feszült.

Berlin és Konstantinápoly.

Berlin, július 13. Berlin és Konstantinápoly között direkt Bukaresten keresztül távirati kábel létesítenek. Podbielski államtitkár a tárgyalások vezetésére már Konstantinápolyba érkezett. (N. W. T.)

A szocialisták ellen.

Berlin, július 13. Valamennyi porosz miniszterium hivatalnokaihoz erőes rendeleteket intéztek, melyekben felszólítják őket, hogy óvakodjanak a szociáldemokráciától és különösen, hogy ne olvassanak szocialista újságokat.

Sakkverseny.

Bécs, július 13. A nemzetközi sakkversenyen a mai 30. mérkőzésnél győztek: Blackburne Janowski ellenében, Alapin Marco ellenében, Steinitz Walbrodt ellenében, Halprin Trenchard ellenében és Pillsbury Csigin ellenében. Remis-játszmák: Schowalter—Schiffers, Schlechter—Tarrasch, Maróczy—Burn és Lipke—Caro.

Michelet emléke.

Páris, július 13. A Jules Michelet születésének 100. évfordulója alkalmával rendezett emlék-ünnep ma délelőtt kezdődött a Pantheonban Faure köztársasági elnök, a miniszterek, a parlament és a diplomáciai kar tagjainak jelenlétében. Bourgeois közoktatásiügyi miniszter és Navarre, a közélet tanács elnöke beszédet mondtak.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A német császár utazása. Berlinben, mint levelezőnk táviratozza, mindegyre erősebben tartja magát az a hír, hogy Vilmos császár mégis Egyiptomba utazik és két napig Kairóban fog tartózkodni.

— A belügyminiszter rozskenyere. Ebben az esztendőben az első rozsból készült kenyér bonyhádi Perczel Dezső belügyminiszter asztalára került. Perczel Dezső azonban nemcsak ezzel dicsekedhetik, hanem azzal is, hogy eddig a rozskenyeret ő fizette meg legdrágábban, mert egy szépen kisült friss, piros czipőért eddig is, ezentúl is aligha fognak ötezer forintot adni. A belügyminiszter rozskenyereének az az érdekös története: A

mult hónap 25-én egy nagyobb társaság volt együtt a nemzeti kaszinóban. Egyéb híján a termési kilátásokról beszélgettek s nemeskéri Kiss Pál földmivelésügyi államtitkár erősen dicsérette Vác mellett fekvő gödi háromezer holdas birtokának termését.

— De rozsdó még nincs? kérdezte a belügyminiszter.

— Fogadjunk, hogy a ma még lábon álló rozsból holnap reggel az asztalodon friss kenyér fog állani! — válaszolt a földmivelésügyi államtitkár rövid gondolkodás után.

Az egész társaság érdeklődése mellett kötötték meg a fogadást, mert hiszen a rozs még abban az időben éretlen volt. A fogadás szerint Perczel Dezső ötezer forintot fizet, ha június 26-án a gödi új rozsból készült kenyeret kap az asztalára. Hasonló összeget fizet az államtitkár, ha a kenyeret másnap reggel kilencz óráig nem adná át. Nemeskéri Kiss Pál még a délutáni vonattal kiutazott gödi birtokára és az egész cselédséget mozgósította a rozstáblákra. A rozs még csak akkor érett, hát kalászonként válogatva kellett szedni. A cséplőgép készen állott a néhány nap múlva kezdődő aratáshoz és pár percz alatt a rozs csépelve volt. Budapesten a rozst megörölték és még azon éjszaka kenyérnek sütötték meg. Perczel Dezső talán már meg is feledkezett a fogadásról, mikor másnap reggel az államtitkár beállított hozzá a — rozskenyérről. A fogadási összegből a gödi cselédség szép jutalmat kapott.

— **Leleplezés Görögországban.** A török-görög háború idején ismételen szó volt az Ethniki Hetairia működéséről. Akkoriban a görög kormányférfiak megtagadták minden összeköttetést a nevezett egyesülettel, mely pedig, mint most kitűnt, a legilletékesebb tényezők tudtával és beleegyezésével indította meg akezióját. A napokban ugyanis Athénben elhunyt Stagheritis Pasalis, aki az "Ethniki Hetaira" lelke volt és hágyatékában megtalálták az egyesület egész levelezését, mely számos, eddig ismeretlen és György király, valamint Delyannis miniszterelnök és a többi görög államférfi magatartását meglepően jellemző okmányt tartalmaz. A leleplezés minden körben kínos feltűnést kelt.

— **Esküvő.** Dr. Pehán László budakeszi orvos tegnap tartotta esküvőjét Hafner Friczi úrnóval. Tanúk voltak: dr. Niedermann Gyula miniszteri tanácsos, a vőlegény nagybátyja és Tahy Iván főszolgabíró.

— **Victoria királynő gyűrű.** Angol lapok az utóbbi időben sokat írnak Victoria királynő gyűrűiről, különösen pedig jegygyűrűjéről. Egy ideig sokat vitakoztak azon, hogy e hires gyűrűt ki csinálta. Végre rájöttek, hogy egy londoni ékszerész német származású segédje, aki nemrég halt meg Philadelphiában. De él még a lánya, aki ma is díszekedve említi, hogy ő is viselte próbakép egy óra hosszat az a gyűrűt, amelyet azóta az angol királynő le nem vett az ujjáról. Eljegyzési gyűrűje gyémántokból van, melyek egy gyönyörű rubint szivalakban vesznek körül. Ezt a rubint férje a szerelme kövönök nevezte el. E két gyűrűn kívül a koronázási gyűrűt is igen kedveli a királynő, de nagy sulya miatt csak ünnepélyes alkalmakkor viseli. Három gyönyörű kő van e gyűrűben: egy gyémánt, egy rubint és egy smaragd; ezek a hitet, szerelmet és reményt jelképezik.

— **A „Bourgogne” menekültje.** Bécsből táviratozzák, hogy ma délután a „Neue Freie Presse” szerkesztőségébe egy napbarnitotta arczu, rongyos ruhájú tengerész állított be, aki hitelesen igazolta, hogy Heuschel Frigyesnek hívják, Gottscheebe való osztrák és a „Bourgogne” legénységének menekültje. Heuschel már hat esztendeje állt a Compagnie Transatlantique szolgálatában és már kétszer tette meg a „Bourgogne”-al azt az utat, amelyen most végzete elérte. Szolgálati könyvének tanúsága szerint második kormányosa volt a hajónak. Azon a rettenetes éjszakán is a kormányon állt és tanuja volt a katasztrófa rettenetes jeleneteinek. Elmondta, hogy Deloncle kapitány a veszedelem láttára elvesztette lélekjelenlétét és elmulasztotta a parancsnoki hidon levő készüléket megnyomni, amit ha

megtesz, a közfalak ajtói bezárulnak és a sülyedés sokkal lassabb tempóban történik meg. Nagy baj volt az is, hogy az utasok mind a hajónak egyik oldalára futottak és az egyenlőtlen megterheléstől annyirameghajolta a hajó, hogy számtalan utas lecsuszott róla a tengerbe. Heuschel maga is beleugrott a vízbe és belekapaszkodott egy csónakba, de a benne levő korz hajósok nyakára és karjára többször rásújtottak; csak mikor a csónakban levő olaszokat anyanyelvükön szólította, akkor vették föl magukhoz. Érdekes, hogy a csónakban ülők mind elpusztultak volna, ha Heuschelt föl nem veszik, mert kivüle egyik sem tudott kormányozni. Másnap reggel a Cromatysshire hajóra vették föl őket, innét pedig az „Egyptian”-ra, amely Kingstonban tette őket partra. Partraszállás után rögtön a francia konzulátusra mentek, hogy elbeszéljék a szomorú történetet. Heuschel azt állítja, hogy az angol asszonyon kívül egy németet is megmentettek, egy nevelőnőt, aki az ő csónakján menekült meg. Heuschel még ma este hazautazott Gottscheeba, ahol övéi halálos aggodalommal vártak róla valami hírt.

— **Egy év múltán.** Fialtal költő: Nos, igazgató ur, elolvasta a darabomat, amelyet nemrégiben küldtem önnek?

Igazgató: Igen és legközelebb elő is adatom.

Költő (örömmel): Ah!

Igazgató: Hanem némi változtatást kellene rajta eszközölni.

Költő: Mi volna az, igazgató ur?

Igazgató: Az ön darabjában egy gonosz, rossznyelvű és intrikus anyós szerepel; nem csinálhatna ebből az anyósból például unokatestvér?

Költő: De igazgató ur, gondolja meg —

Igazgató: Semmi de, fiatal barátom, egy kis változtatás, egyéb semmi. Higyje el, olyan sokat bántották már méltatlanul az anyósokat! Én azonban tudni sem akarok az ilyenekről...

Költő: Hát jó, igazgató ur!

Megváltoztatja a darabot az igazgató kívánsága szerint. Előadják óriási sikerrel. A sikertől fölbuzdítva a következő esztendőben megint ír egy darabot. Beküldte az igazgatónak és jón tudakozódni.

— Nos, igazgató ur, elolvasta a darabomat, amelyet nemrégiben küldtem önnek?

Igazgató: Igen és legközelebb elő is adatom.

Költő (örömmel): Ah!

Igazgató: Hanem némi változtatást kellene rajta eszközölni.

Költő: Mi volna az, igazgató ur?

Igazgató: Az ön darabjában egy gonosz, rossznyelvű és intrikus unokatestvér szerepel, nem csinálhatna belőle — anyóst?

Költő: De hiszen maga igazgató ur mondta egy esztendővel ezelőtt...

Igazgató: Igen, kedves barátom, egy esztendővel ezelőtt, csak hogy akkor — még nőtlen voltam!

— **Földrengés.** Zarából jelentik, hogy tegnapelőtt a sinji kerület egyes helyein három, Triljben pedig nyolcz gyöngye és két erős földlökést éreztek. Rainer főherceg és neje 1000 koronát adományoztak a földrengés által sújtottaknak.

— **Az udvari konyhafőnök ur.** Louis Tsemel, a bécsi „Grand Hotel” megszökött szakácsa, mikor Amerikába vitorlázott, maga hitte volna legkevésbé, hogy New-Yorkban ilyen díszes czimre tesz szert. A „New-York Herald” meginterviewolta a napokban az udvari konyhafőnök urat és amit a főnök ur a bécsi udvari életéről mondott, költészetet és valódi vegyest, szépen közölte czimekkel, alczimekkel és illusztrációkkal. Az első kép Tsemel urat ábrázolja, a második a bécsi burgkaput a Michaelerplatzon, a harmadik czime: „Ferencz József császár ebédnél.” E három kép összefüggését mi nem egészen értjük, de az amerikaiak valószínűleg akkor sem csodálkoztak volna, ha ez interview alkalmából a pisai ferde torony, a sedáni csata vagy a budapesti vásárcsarnok képét közölte volna a „New-York Herald.” E képek között összefüggés különben nagyon szellemesen illusztrálja Tsemel ur „vallomásait.” Legérdekesebb mindenesetre amit a bécsi udvari konyha részleteiről mond. A megszökött szakács ugyanis valami

kor a bécsi udvari konyhában inaskodott és Amerikában azt beszéli, hogy ő volt az udvari konyhafőnök. Mint ilyen beavatott ember azt meséli, hogy mióta a háztartás ellenőrzésére egy titkári állást szerveztek, a költségek évente két millió dollárral apadtak. Az udvari konyhafőnök ur könnyedén dobálódzik az öt millió forinttal, de legalább részletesen lefesti az udvari háztartást körülbelül olyan színben, hogy öt millió megtakarítása nem is olyan lehetetlenség. Bizony Vilmos császár udvartartása eléggé szegényes. A német császár és porosz király, a költő, zenész, festő és műkritikus, szakácsának egy couvertért 20, mondó husz márkát fizet. Erre már az amerikai lap is mélabusan jegyzi meg: „not very imperial”. De büszke lesz Tsemel ur hangja, az udvari konyhafőnök ur diadalmas önértéssel beszél, ha eszébe jut: az Erzsébet csokoládé-torta. Micsoda torta az! Győzedelmesen járta be Európa összes udvarát és joggal foglalhat helyet minden művelt család asztalán. Tremel ur ezzel a tortával akar Amerikában milliommossá lenni. Aminek szívből örvendének a bécsi hitelezői.

— **Két pap halála.** Pribék István lorymai felszentelt püspök, veszprémi nagyprépost — mint veszprémi tudósítónk táviratozza — tegnap délután négy órakor meghalt. Az elhunyt szép kort ért el, nyolczvannégy éves volt; előbb Veszprém város plébánosa volt és mint püspök is ellátogatott a szegényekhez. Temetése csütörtök délután lesz, a szertartást báró Hornig Károly püspök végzi. Pribék István egy régi nemes család sarja. Atyja káptalani tisztartó volt. 1814. márczius 18-án született Kenesén, Veszprém megyében. A theológiát a bécsi Pázmáneumban végezte. 1837-ben szentelték pappá. 1850-ben szemináriumi lelkipap, 1854-ben veszprémi kanonok és plébános lett, 1873-ban lorymai felszentelt püspök. Még Kovács Zsigmond püspöksége alatt 1877-ben lett püspöki vikárius, 1887-ben pedig nagyprépost. Aranymiséjét 1888-ban mondta.

Villányi Szaniszló, a Bakonybél apátja — mint tudósítónk táviratozza — tegnap, alig ötvenéves korában meghalt. Különösen mint történet-tanár szerzett Villányi kiváló érdemeket. 1847. szeptember 9-én született Veszprém megyében, Tüskö-Bérenden. Középkorait Székesfejérvárott elvégzve, 1863-ban a szent Benedek-rendbe lépett. A theológiát Pannonhalmán végezte. 1870-ben szentelték pappá. Tizenkét évig volt tanár Győrött; 1882-ben az esztergomi főgimnázium igazgatója, 1893-ban pedig bakonybéli apát lett.

— **Hajók összeütközése.** Mint fumei tudósítónk táviratozza, a magyar-horvát társulat „Sava” nevű új hajója, midőn ma délben az Adamich molón ki akart kötni, nekiment a „Rosalia” osztrák vitorlásnak, amely lisztel, rozsszal és korpával volt megrakva. A Rosalia viszont a lőkés következtében nekiment a Margherit osztrák szénvitorlásnak és jelentékenyen megsértette. A helyszíni szemlélő Celligoi révkapitány és Matkovich révkalauz jelentek meg. Emberéletben szerenczére nem esett kár.

— **Czigányok és parasztek harca.** Er-Mihályfalván egy felbuzult parasztember, Czirják Sándor, két fiával, Zsigmonddal és Sándorral a napokban valóságos mészárlást követelt el, melynek áldozata három czigányférfi és három czigány nő. A gyilkosság részleteiről a következőket írja tudósítónk: A múlt télen Czirják Zsigmond 18 éves suhancz valami összeszólalkozás miatt megverte Szarka Sándor vályogvető czigányt. A megvert Szarka feljelentette Czirjákat. E hónap 18-ára volt kitűzve a tárgyalás. A napokban a korszakban iddögáltak a czigányok, amikor arra vetődött Czirják Zsigmond is és odaszólt Szarkának:

— Te more, miért adtal fel engem a járás-bírósnál?

Mire a czigány így felelt:

— Azért adtalak fel, mert fejbe ütöttél.

Nagy haragra lobbant erre Czirják és így kiáltott:

— Na, ha akkor fejbe ütöttél, most pedig majd megöllek!

Ezzel a kezében levő fokossal olyat sújtott a Szarka Sándor fejére, hogy az nyomban összerogyott. A körülötte levő czigányok erre védelmére keltek társuknak és földre teperték támadóját. Czirják atyja és bátyja látva a veszedelmet, vasvillával és la-

páttal felfegyverkezve odasiettek, úzóbe vették a cigányokat és kergették őket a vályogvetőig, hol ismét rátámadtak Szarkára. Horváth Samu megakartta védelmezni társát, de vesztére, mert a vitéz Czirkákot őt is leverték, fogait kiverték, a vasvillával összeszurkálták torkát és oldalát. Ezenkívül még három cigányasszonyt és egy ezigánylegényt vertek véresre. A szerencsétlen áldozatokat kórházba, a nekivadult parasztokat pedig a székelyhídi járásbírószág börtönébe szállították.

— **Emberhus a szalámiban.** A „Magyarország” ma azt írta, hogy a Durada és Neumann-féle hentesáru-gyárban, mely a Nagytemplom-utca 27. számú házban van, a gépek igen gyakran tépik le egy-egy embernek karját vagy kezefejét és hogy ezek az emberi testrészek a szalámiba földolgozandó hus közé keverednek. A tulajdonosok — az említett lap szerint — tudnak a dolgról és az így megnyomorított munkások — akik kizárólag németek és csehek — valami csekély összeggel megajándékozva hazaküldték illetőségű helyükre. Mivel a fővárosi hentesek nagy része ebből a gyárból szerzi szükségleteit, a főváros közönsége a gyár főnállása — tizenkét esztendő — óta emberhussal kevert szalámít evett, ami még gondolatnak is rettenetes. — A gyárban egyik munkársunknak azt mondták, hogy e hír nem mond igazat. Két év előtt megtörtént ugyan, hogy valamelyik gép levágta egy munkásnak egy ujját és ez az ügy törvényszék elé is került. A gyárosokat azonban fölmentették, mert a munkaadók vallomásaiból kiderült, hogy a szerencsétlenségnek maga a megcsontított volt az oka, mert — a bírói szemle megállapítása szerint — a munkások védelmére minden óvintézkedés megvan téve. Az a bizonyos ujj nem került a többi husba, azt spirituszban őrzik a gyárosok, akik sajtóügyi följelentést tesznek a „M-g” ellen.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma éjjel a láncz-hídról egy jól öltözött férfi a Dunába ugrott. Utána eveztek, de amikor a mentőcsónakkal közelébe értek, a hullámok elsodorták a szerencsétlent. Puha szürke kalapot és kampós sétabotot hagyott a hid gyalogjáróján. Kiletét eddig nem lehetett megállapítani.

— **Orgyilkossággal vádolva.** Az innsbrucki esküdtzsék előtt — mint tudósítónk táviratozza — orgyilkossággal vádolták néhány nap előtt Fink pénzügyi főbiztost, aki a vizsgálatnál és a tárgyaláson határozottan tagadta a vádat. Emiatt a tárgyalást el is halasztották, ezóta pedig Fink ártatlansága csakugyan kiderült. Tegnap délután szabadon is bocsátották.

— **Verekedő biciklisták.** Scheffer Ferencz kereskedő, aki a felső-erdősor-utca 9. számú házban lakik, ma este nyolcz órakor becsukta a boltját és feleségével együtt az Andrassy-utra ment biciklizni. A felesége hátramaradt kissé, mely alkalmat Rajnai Béla, egy 19 esztendő betűszedő, aki mögötte karikázott, arra használt föl, hogy megszólítsa Scheffernét. Az asszony kétszer-háromszor visszautasította a szedő tolokodásait, végre azonban, mivel ez nem tágitott, a férjének kiáltott. Scheffer visszafordult és mikor felesége tájékoztatta a helyzet felől, arculütötte Rajnait, aki azonban nem maradt adósa és csinos kis verekedés támadt. Scheffer a verekedés hevében kést rántott és homlokra szurta Rajnait, aki meg a bicikli-fujtatóval úgy fejbe vágta Scheffert, hogy azt menten elborította a vér. Jött aztán egy rendőr, aki bevezette az egész társaságot a VI kerületi kapitányságra. A kapitányságról telefonoztak a mentőkért, ahonnan Goldhammer orvos ment oda, hogy a két súlyosan sérült sebeit bekötözze. Kihallgatás után mindhármukat szabadon bocsátották.

— **Hirtelen halál.** Az Eötvös-téren ma este nyolcz órakor Fleisch József szabóság hirtelen összeesett és meghalt. A halál okának kiderítése végéig a holttestet hevítték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Nyolczszázforintos kaland.** A budapesti kártya-kozákok nagyon leleményesek a tapasztalatlanság közönség lépreccsalásában. Egy fővárosi elsőrangú szálloda főpinczéje, aki most egy felvidéki fürdő bérloje, néhány nappal ezelőtt a fővárosban járt a egy fényesebb étteremben megismerkedett egy fiatal emberrel. Szóba került a házasság témája is és a fiatal ember kitűnő pártit ajánlott T. . .

K. . . y budai háziur leánya személyében. A szíves közvetítő elvitte a vőlegénységre kiszemelt férfit a leány szülőinek házához, bemutatta a menyasszonyjelöltnek és a házasságszerző nyájas ismerős mind a kettőről egyformán konstatalta, hogy megszerették egymást. Rövid idő múlva T. . . y családjával és a boldog vőlegénnyel kiment a budai hegyekbe, sokáig sétáltak, azután betértek egy vendéglőbe. Vigan beszélgettek, egyszer csak egy fővárosi „gyáros” és egy „előkelő állású miniszteri tisztviselő” telepedett az após asztalához. A hangulat egyre vidámabb lett, miközben időtöltés kedvéért egy kis huszonegyes kezdődött. — A boldog vőlegény pedig, aki amugy is örült, hogy így előkelő emberek rokonságába került néhány óra alatt 800 forint veszteséget konstatalt a maga részéről. A drága mulatság után hazautazott, otthon levél várt, amelyben tudtára adják, hogy bizonyos elháríthatatlan akadályok miatt egyelőre pártában kell hagynia kedves menyasszonyát. A főpinczér följelentést ugyan nem tett a rendőrségnél, mert nem akarta, hogy neve nyilvánosságra kerüljön, de később egy detektívnek elpanaszolta a dolgot s kiderült, hogy az a bizonyos T. . . y láztulajdonos, az imádott menyasszony szeretett papája, közönséges szélhámos és a rendőrségnél is lefényképezett sipista.

— **Munkások a földművelésügyi miniszterlumban.** Makó, Baja, Pádé és Szent-Ivány munkásainak küldöttsége járt ma a földművelésügyi miniszteriumban, hogy a miniszter segélyét kérik, mitűn ők a lelketlen szocialista-izgatók által félrevezetve, nem kötöttek szerződést a munkaadókkal és most munka nélkül a legnagyobb nyomorral küzdenek. A munkás-küldötteket Bartók József miniszteri tanácsos fogadta és felszólította őket, hogy kérésüket írásban nyujtsák be. A tápéiakat a kereskedelmi miniszteriumba utasították, hol Szerényi József miniszteri tanácsos megígérte nekik, hogy a kósárfonáshoz szükséges vasszöket olcsóbban fogják kapni.

— **A spanyol udvarból.** A spanyol regenskirálynénak, Mária Krisztinának a mostani háborus időben farszót az élete. Reggeli hat órától este tíz óráig folytonosan elfoglalják az államügyek, értekezések és konferenciák. Az utóbbi időben még csak az udvari ebédnél sem jelenik meg, hanem egyedül étkezik. A Kubából érkező szomorú hírek fizikailag is megtörték a királynét, de azért ő volt az, aki Santiago de Cuba katasztrófája után még a többieket vigasztalta. A milyen örömmel fogadta azt a hírt, hogy Cervera keresztültört az amerikai hajórajon, olyan nyugodtan vette tudomásul a spanyol flotta vereségét. A veleszületett energiával elnököl a minisztertanácsokon és hidegvérrel mérlegeli a háboru esélyeit. Míg a királyné komoly és fenséges viselkedése imponál mindenkinek, Alfonz, a kis király, aki pedig központja a körülötte játszó drámának, vigan, boldogan játszik nővéreivel, nem is sejtve a veszedelmet, amely megzavarhatja kis játékeit. Nevelői nagyon intelligens, eszes fiúnak mondják, aki szün-örökben spanyol szenvedélyességgel hódol a különböző sportoknak is. Nagyon szereti a Casa del Sol kertet, amelyet Krisztina királyné sivatagból alakított át gyönyörű parkká. Egyáltalán a királyné uralkodásának jelentékeny a hatása Spanyolországban. Különösen egy gyermekkorház és egy nagy-szabású katonakórház építésével érdemelte ki népe háláját. Jószívűségét bizonyítja az is, hogy egy katonát, akit Kubánál alaposan összevagdaltak, felgyógyulása után szolgálatába fogadott.

— **A váci püspök és a kassai egyházmegye.** Dr. Schusztér Konstantin váci püspök már tizenöt éve, hogy elkerült Kassáról, de ez idő alatt sohasem feledkezett meg volt egyházmegyéjéről. Most a sztrófkói templom restaurálására száz forintot küldött. A sztrófkói templom egyike az ország legrégebbi műemlékeinek és már hatszáz éves.

— **Vonatkisiklás.** Ma hajnalban az Uj-Dombóváról Veszprém felé induló vegyesvonat — mint dombóvári tudósítónk táviratozza — Kocsola-Dálmánd és Ságk-Könyi állomások között kisiklott. Az éjjeli esőzés alámosta a töltést és ez okozta a kisiklást. A vágányokon egy kocsi sem maradt, hanem azért emberéletben nem esett kár. A pályatest kijávitásáig a személyforgalmat átszállással tartják fenn.

— **Öngyilkos bankár.** Lembergől táviratozzák, hogy Schellenberg Pál, a Schellenberg és Kreyser bankház főnöke, ma reggel agyonlötöte magát. Schellenberg, aki azelőtt tüzerítst volt, az utóbbi években sokat vesztett a börzén.

— **Villamosok összeütközése.** Két villamos vasuti kocsi ma délelőtt a Pálffy-térnél összeütközött. Az egyikben dr. Harmitschfeger József orvos, a másikban Opolcsik János vasuti munkás sérült meg — szerencsére nem nagyon súlyosan. A rendőri nyomozás eddig kiderített adatai szerint Krets Ferencz kocsivezető volt a szerencsétlenség okozója.

— **Fölrobbant puskaporgyár.** Newyorkból jelentik, hogy a Jerseytől nem messze Dower közelében levő puskaporgyárban a gőzgép kazánját szétvetette a gőz és ennek következtében felrobbant a puskaporkészlet. A gyár a levegőbe röpült, két ember meghalt, a többi között az őrséghez tartozó katona is. Sok munkás megsebesült.

— **Tanítók gyűlése.** A nógrád-romhányi esperesi kerület tanítói kara — mint tudósítónk jelenti — tegnap tartotta meg éves közgyűlését. A gyűlésen Kammerer Ferencz esperes-plébános elnökölt, aki megemlékezett a mult év jelentősebb tanügyi eredményeiről és eseményeiről. A közgyűlésen felolvasták a jutalmazott pályamunkákat is, melyeknek Florián Márton tolmácsi és Tóth Ferencz horpácsi tanítók a szerzői. A közgyűlést bankett zárta be.

— **Elgázolta a vonat.** A Nagyhalmagy felől jövő személyvonat — mint kisjenői tudósítónk írja — Bibicza és Mesztákon községek között Zsolgya Juon fuvarost lovaival és kocsijával elgázolta. A fuvaros a nyitva levő sorompón akart épen áthajtani, mikor észrevette a közlőgő vonatot. Ijedten rántotta vissza a lovakat, mire ezek megvadulva egyenest a mozdonyra rohantak. A vonat teljesen szétronsolta Zsolgyát, akinek neje és négy gyermeke maradt. Az arad-csanádi vasutak igazgatósága a személyzet ellen megindította a vizsgálatot.

— **Halálos bikavladal.** Ez egyszer nem Spanyolország volt színhelye e halálos küzdelemnek. Kenyhecz határában történt — mint eperjesi tudósítónk írja — hogy Ruzsinszky József bojtárlegény piros kendőjével ingerelte a reábizott csorda bikáját. A pajkos suhancz akkor sem hagyta abba e mulatságát, mikor a bika a földet turva közeledett feléje. Egyszerre aztán a felbőszített hatalmas állat nekirontott, szarvával össze-vissza szurkálta, felhajította a levegőbe és addig toporzékolt rajta, míg a távolabb dolgozó munkások odasiettek és elűzték a bikát. Ekkor azonban már a jókedvű bojtárlegény halva volt.

— **A szabadságheroz hősei nevesebb alakjai közül a következők láthatók élethűen és életnagyságban a Bem-Petőfi körképén:** Bem apó, Petőfi Sándor, Czetz János tábornoki főnök, gróf Bethlen Gergely, gróf Teleki Sándor, gróf Károlyi, báró Kemény Farkas, báró Bánffy János, Inczedy Sámuel Kiss Sándor, Dobai József, Zariczki és gróf Los a lengyel legió vezérei, Egressy Gábor, Pünköszt őrnagy, Bem hadsegéde, Erdőssi Ráfael tábori pap és Dzwonkowszki, a 24-esek őrnagya.

— **Uj gyógyforrás.** Hontmegyei Magyarádfürdőben vasárnap egy új forrást avattak fel, melyet dr. Freund Áronné tiszteletére „Paula” névre kereszteltek. Daczára a kedvezőtlen időnek, Hont- és Baramegye színe-java gyűlt össze Magyarádon. Konkoly-Thege Sándor országos képviselő kiemelte, hogy már ideje ezt a rejtett kincset a szenvedő emberiség javára köztulajdonná tenni. A Budapestről érkezett vendégek között volt dr. Frank Ödön egészségügyi felügyelő is. A forrásnál, melynek környéke díszesen fel volt lobogóva, már 5—600 ember várta az ünnepélyt. A felavatást Rozmanics Timót, a levai piarista gimnázium tudós tanára végezte. Beszéde nagy hatást keltett, különösen az a része, melyben ő felsége a királyné egészségéért és a miaiőbbi felgyógyulásáért imádkozott. A keresztanya rövid, hazafias beszédben üdvözölte a nevére keresztelt forrást és azt a közfoglalomnak átadta. A fürdőszállodában 150 terítékű diszebéd volt, melyen az érkezett számos üdvözölő táviratot — körülbelül ötvenet — felolvasták. Számos orvos és magános, kik a „Paula”-forrás vizének kiváló gyógyhatását köszvény, csusz, gyomor-, bél-, alhasi-, női- és bőrbetegségek ellen ismerik, örömtűnek adtak kifejezést, hogy ez a víz most már nemcsak szűkebb körben lesz ismeretes, hanem a szenvedő emberiség javára általános forgalomba fog hozatni. Számtalan sikerült felkőszöntő után este 9 órakor táncz következett, mely reggelig eltartott.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, július 14. Római katholicus: Bonavent. — Protestáns: Bonavent. — Görög-orosz: (július 2.) B. A. Mózes. — Zsidó: Tham. 24. Nap két 4 óra 2 perc, nyugszik 7 óra 37 perc. — Hold két nappal 12 óra 5 perccor, nyugszik éjjel 4 óra 31 perccor.

A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 ó. A belügyminiszter fogad délután 4—5 ig. A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A minisztereink nem fogad. Az iparművészeti muzeum nyitva 9—1 ig. Nemzeti muzeum természettajzi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tára, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

Természettajzi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12 ig. (Museum-körút 4.) Országos Könyvtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9—1 ig és 3—5 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1 ig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 ig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1 ig 50 krajczár belépődij mellett.

A kormány a gazdáknak.

(A mai minisztertanácsból)

A jégverés által okozott károk pótlására s a gazdák és mezőgazdasági munkások szorult helyzetének enyhítésére a kormány a legmesszebbmenő intézkedéseket tette. Ezek az intézkedések olyanok, amelyek nemcsak azt bizonyítják, hogy a kormány a közszükségletek iránt való helyes érzelme segítségével feladatának magaslatán áll, hanem azt is, hogy szerencsés kézzel meg tudta válogatni a legcélszerűbb eszközöket, amelyeket helyesen felhasználva, tényleg fel fogja segíteni az elemi csapás által sújtott gazdákat és mezői munkásokat.

A segélykezió tervszerű keresztülvitelében részt vesz jóformán a kormány valamennyi reszortja.

Igy a földmivelésügyi miniszter a jégverések kártételeinek mértékéről a hatóságokhoz, valamint egyes jelentékenyebb kárt szenvedett vármegyékbe kiküldött saját közegei útján kellő tájékozást szerzett.

A földmivelésügyi miniszter haladék nélkül gondoskodott arról, hogy a kisgazdák elpusztított vetéseinek alkalmas nyári veteményekkel való pótlására a z o n n a l s e g é l y n y u j t a s s é k.

E részben a tárgyalást már több vármegyével folyamatba tette s eddigelé Veszprém s Fejér vármegye károsult kisgazdái számára kölest, muhart és hajdinát engedélyezett vetőmagnak.

Ezenkívül a földmivelésügyi miniszter a mai minisztertanácstól felhatalmazást kért és kapott, hogy azokban a községekben, melyeket a jég teljesen elvert, őszi és tavaszi vetőmag kölcsönt oszthasson ki a segélyre szorult gazdák közt. Ebből a célból a minisztertanács nagyobb hitelt bocsátott a miniszter rendelkezésére.

Arról is gondoskodott a miniszter, hogy a nagy esőzések által egyes vízműveken vagy földbirtokokon okozott rongálások okszerű helyreigazítása iránt kiküldött kulturmérnöki közegek az illető károsultakat megfelelő szaktanácsesal kellőképp ellássák.

Másfelől az elemi csapás következtében és más okokból, de önhibájukon kívül aratási kereset nélkül maradt munkások megélhetésének, biztosítása illetve keresethez juttatása érdekében a földmivelésügyi miniszter gondoskodott arról, hogy az aratás idejére beszüntetett állami vízszabályozási munkák július 20-tól újból megkezdődjenek. Felhívta ezenkívül a vízszabályozó és ármentesítő társulatokat is ily irányú intézkedésre.

Ugyancsak a munkások keresethez juttatása érdekében a kereskedelemügyi miniszter is intézkedik aziránt, hogy az aratási munkák befejeztével a vasut- és közúti földmunkák minél nagyobb terjedelemben megkezdettessenek.

A pénzügyminiszter sürgősen intézkedett, hogy a jégverés által okozott károkat hivatalosan állapítsák meg, hogy így intézkedni lehessen a megfelelő adóleírások dolgában. A pénzügyminiszter azonkívül meghagyta az illető pénzügyigazgatóságoknak, hogy a jégverés által sújtott községekben az adóvégrehajtásokat függeszték fel.

Végül a belügyminiszter intézkedett, hogy ott, ahol esetleg sürgős pénzügyi segítségre van szükség, az rögtön folyósíttassék.

Hires emberekről.

A nagy emberek élettörténete bizonyítja, hogy sok és nehéz megpróbáltatáson kellett keresztülmenniük a hires embereknek, míg törekvéseiket siker koronázta.

Jennert, a himlő ellen való oltás föltalálóját, nem csak a tudatlanok, hanem a tudósok is üldözték. Ez utóbbiak azt állították volt, hogy akiket a himlő-szerummal beoltanak, bőgni fognak, mint a tehenek. Tíz évi állhatatos küzdelem és nagy szegénység után, a himlő ellen való védőoltást már a világ összes művelt államaiban ismerték.

Herschel, a nagy csillagász, orgonajátszással szerezte meg mindennapi kenyerét és miután sehogysem tudott szert tenni egy telescopra, elhatározta, hogy ő maga fog egyet készíteni. E célból kétszáz tükröt volt kénytelen készíteni, míg egy használható lencsére szert tehetett. Herschel az orgonával évente 1000 frankot szerzett, midőn feltalálta az Uránia bolygót.

Sheridant, a nagy szónokot 15 éves korában saját anyja úgy mutatta be, mint a képzelhető leglustább fiatal embert.

Walter Scott, midőn az edinburgi egyetemen járt, Dalzer nevű tanárától a következő minősítést nyerte:

— Buta és buta marad.

Chatterton azzal lett az iskolából elbocsátva, hogy haszontalan, semmirekellő, kiből soha sem lesz semmi.

Burns a legderekkabb verekedő volt, de az iskolában ő volt a legutolsó.

Alfieri nagynevű olasz költő, midőn 18 éves korában elhagyta az iskolát, semmit sem tudott és csak azután fogott hozzá a tanuláshoz, miután egész Európát bebarangolta.

Stephenson, az első mozdony összeállítója az iskolában 17 éves koráig igen buta volt.

Ulisse Grant, hires amerikai tábornokot kollégiumbeli társai „Useless Grant“-nak (haszontalan Grand) nevezték.

A greini hajószerecsétlenség.

Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a dunagőzhajózási társulat „Gizella“ nevű személynél hajóján Grein közelében kázánrobbanás történt. A szerencsétlenségről ma a következőket jelentik:

A „Gizella“ tegnap délben a rendes időben érkezett meg Greinbe. Rövid ott tartózkodás után hajó elhagyta az állomást, de alig távozott öt percznyire, a „Donauwarte“ vendéglőnél elrobbant a kazán. Mozdulatlanul feküdt a vízben a hajótest és a környék népe seregestől tódult a partra, hogy az érdekes látványban gyönyörködjenek.

A fedélzeten csakhamar mozgalmas élet támadt, az utasok valamennyien felrohantak, sőt némelyikük annyira megijedt, hogy be akart ugrani a Dunába. Csak nehezen tudták őket visszatartani.

Ezalatt felhozták a katasztrófa három halottját és egy halálosan sebesültjét. A kázánban ugyanis egy gőzcső repedt meg, épen akkor, amikor két gépész a másik kettőt akarta felváltani. A kitóduló gőz hármat közülök azonnal megölt, a negyedik pedig oly súlyos égési sebeket szenvedett,

hogy nemsokára ő is belehalt. A szerencsétlen gépészek közül egynek kilencz, egy másiknak hat gyermekét tette árvává a katasztrófa. A társulat hivatalos jelentése szerint az áldozatok nevei: Lukovics Mihály, Mészáros Péter, Tonza András és Uj Antal; kettő közülök — legalább a nevük után ítélve — magyar.

Azt is beszélnek, hogy már Strudenben észrevették a gőzkormány rossz működését; később valamilyen erősebben fűtöttek, aminek aztán a gőzcső robbanása természetes következménye lett. Mind ez azonban csak feltevés, a szerencsétlenség biztos okát a törvényszéki vizsgálat fogja csak felderíteni.

A hajóra dr. Stühlinger, Grein város orvosa vitte az első orvosi segélyt, aki a sebesült gépészt bekötözte, a holtakat pedig a halotti kamrába szállította. A „Gizella“ utasait, akik közül szerencsére senki sem sebesült meg, a Linzből odajött „Szevetzey“ gőzös vitte ki a partra.

A dunagőzhajózási társulat igazgatóságának hivatalos kommunikéje az események egyszerű regisztrálása után megjegyzi, hogy a „Gizella“ gőzöst 1897—98. telén 58.000 forintnyi költséggel újrapépítették és ez alkalommal a gőzös új kazánt is kapott.

Bojcssev kapitány a bitófán.

Filippopoliszban, nem messze a kék Maricza folyótól, emelkedik egy komor, szürke épület. A poétikus nevű folyó hajjai tavaly egy áprilisi éjszakán a szép Szimon Anna holttestét ringatták, abban a szürke, komor épületben pedig ma hajnalban öt órakor, mikor a Balkán-hegyláncot még sűrű köd burkolta, Bojcssev lovaskapitányval, a fejedelem volt hadsegédével végzett a földi igazságszolgáltatás.

Bojcssev Decskón és Novelics volt rendőrfőnökön a filippopoliszi fogház udvarán végrehajtották a bíróság ítéletét, amely mindkettőjükre nézve köztél általi halálra szolt:

A bolgár fejedelmi udvar kegyeltje, Bojcssev lovaskapitány, 1894-ben ismerkedett meg Szimon Annával. A leány egy budapesti család gyermeke volt és különben orfeumi énekesnő. A fejedelem adlátusa heves szerelemre gyuladt Szimon Anna iránt, aki viszonzta a deli kapitány szerelmét. Viszonyukból egy leánygyermek született. Bojcssev utóbb ráunt ideáljára és titokban nőül vette egy bolgár pap leányát. Mikor Szimon Anna emiatt kedvesének izgalmas jeleneteket csinált, sőt egy ízben szófiat fejedelmi palota ünnepélyes csöndjét is felzavarta egy botrányos sczénával, Bojcssev elhatározta, hogy a leányt elteszi láb alól.

Erre a célra szövetkezett két adáz lelki emberrel: Vasziljev Bogdán csendőrrel és Novelics rendőrfőnökkel. Ez utóbbi, aki ma hajnalban Decskoval együtt fejezte be életét a bitófán, tarka életű kalandor volt. Vasuti kalauz, carabinieri, cirkusbohóc, Sztambulov meggyilkolása után szófiat rendőrfelügyelő, végül Filippopolisz praefektusa: ezek mozgalmas pályájának főbb állomásai. Nálánál alkalmasabb embert Bojcssev sohasem találhatott volna elvetemült céljaira.

A kapitány Szimon Annát azzal az ürügygyel, hogy kiviszi egy kelet-ruméliai birtokára, Filippopoliszba csalta. 1897. április 9-ike volt és a város határára öreg este borult. Vasziljev Bogdán, a csendőr a leányt kocsin elvitte a város külső részéig, ott beszállt a kocsiába Bojcssev és Novelics is. Mintegy hat kilométernyire voltak a várostól, mikor Bojcssev kihúzott a zsebéből egy mérges folyadékkal telt üveget és a leányt arra kényszerítette, hogy szagolja meg. A szerencsétlen egy pillanat alatt tisztában volt rémes helyzetével. Kétszer kiugrott a kocsiából, de Bojcssev és Novelics mind a kétszer visszahurcolták és végre is elaltatták. A fejedelem szárnysegéde erre saját kezével megfojtotta és a holttestet a csendőr beledobta a Maricza folyóba.

A deli kapitány azután nyugodt, biztos léptekkel hazament feleségéhez és másnap, nagypénteken, a székesegyházban ő nyújtotta át a fejedelem-asszonynak a szentelt gyertyát.

Ugyanaz az ember, aki egykori jóltevőjének, Sándor fejedelemnek az 1886-iki lázadás alkalmá-

val hétszer az arczába ütött, a filippopoliszi gyilkosság után is a legvakmerőbb cinizmussal járt-kelt az udvarnál és a bolgár előkelő családoknál, csak úgy, mint előbb.

A dolgot a filippopoliszi lapok kezdték szelveztetni és mikor a bolgár illetékes körök rajta voltak, hogy lehetőleg mindent eltussoljanak, a művelt Európának jóformán egész közvéleménye fölzudult ez ellen és erőlesen követelte az ügy megvizsgálását. Így került aztán Bojcssev Decko kapitány a bíróság elé.

Az 1897. júliusban tartott végtárgyaláson a törvényszék Bojcssevet ép úgy, mint Novelics rendőrfőnököt életfogytiglan való súlyos börtönrre ítélte, Vasziljevics Bogdánt pedig hat esztendőre. Amde a főlháborodott közvélemény ebben az ítéletben nem nyugodott meg és a semmitőszék ennek nyomása alatt — talán kelleetlenül — megsemmisítette az ítéletet. Az újabb végtárgyaláson Bojcssevet Novelics-csel együtt kötél által való halálra ítélték.

Mialatt a kapitány börtönben elvonultatta képzelme előtt életének minden sötét képét, felesége öngyilkos lett, kis leányát, a háromszendős Génát pedig Budapestre vitték nagyszüleikhez, Szimon Péterhez és nejehez, akiknél ma is van.

Hogy Bojcsseven csakugyan végrehajjták-e majd a halálos ítéletet, még mindig kétséges volt. Mert előkelő pártfogókkal és titokzatos összeköttetésekkel dicsekedhetett. Amazok azonban cserben hagyták és a nemezis kíméletlenül utólrta. A Lombroso és Ibsen rettenetes elmélete az átöröklésről itt is valóra vált; Bojcssev apja, egy közönséges haramia, nyirkos oduban, melyet Bulgáriában börtönnök neveznek és amelynek vasrácsos ablakán át alig fűződött át egy tompa napsugár, befejezte bűnös földi pályáját és a fiu ma reggel a bitófa előtt vett búcsút az élettől.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A Magyar Színház új szezonja.** A Magyar Színház új igazgatója, Beöthy László, a jövő szezonban tulnyomólag eredeti újdonságokat szeretne előadni. Idáig a következő magyar darabok vannak előadásra elfogadva: A „Hét sovány esztendő“ Heltai Jenőtől és Kövesi Alberttől; az előbbi szerzőnek egy másik vigjátéka, amelynek eddig még nincs címe; Faragó Jenőnek „Vasúti baleset“ című boházata; Beöthy Lászlónak „A sas“ című vigjátéka és végül egy boházot ezen a címen „Tilos a bemenet“, amelynek szerzője nem akarja magát megnevezni. Ezenkívül Herczeg Ferenc csinálja a színház számára „Gyurkovits leányok“ című darabját.

* **A „Becsület“ Athénben.** Sudermann drámáját egy görög szintársulat előadta Athénben. A darab nagyon tetszett, sokkal jobban, mint negyedeve a „Kisértetek“ Ibsentől. A görög fordító néhol kegyetlen változtatásokat tett rajta, a színészeknek pedig idegenszerű volt a mese, mert a görög családi élet sokkal szorosabb jellegű, semhogy a „Becsület“ alakjait könnyen megérthetnék. A hatás mindazáltal nagy volt.

* **A szép illatárus leány.** Francziául „La jolie parfumeuse“ a címe Offenbach egy bájos operet-jéjének, amelyet a budapesti közönség még nem ismer. Szövegét Blum és Toche írták. Most a Nép-színház igazgatósága a darabot Zempléni P. Gyulával lefordíttatta és a jövő szezonban színpadra hozza.

* **A megsértett Barrison.** Már régebben történt, hogy Otto, a Düsseldorfban megjelenő „Artist“ című újság szerkesztője, egy cikkben megsértette Barrison Lonát, a szép szöke énekesnőt. A szerkesztőt fogházbüntetésre ítélték, mire ő kegyelmi kérvényt adott be a császárhoz. A kérvényt II. Vilmos császár kedvezően intézte el és Otto büntetése átváltozott 250 márka pénzbírságra.

* **A Kisfaludy-színházról.** A Kisfaludy-színház igazgatója a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Július 13-án Sziklai Kornélnak, a Magyar színház tagjának több lapban megjelent czáfolatára — melyben azt állítja, hogy ő sem darabot nem írt a Kisfaludy-színház számára, annál kevésbbé lép ott fell — szükségesnek tartom kijelenteni, hogy én nem is kértem őt, hogy lépjen fel nálam,

sem pedig, hogy darabot írjon színházam részére s így nem tudom, hogyan került e hír a sajtóba. Budapest, 1898. július 13. Fejér Dezső, a Kisfaludy-színház igazgatója.

Itt megemlítjük, hogy az ó-budai színházban a jövő hónapban előadják Deréky Antalnak az „Ördög-sziget lakója“ című színművét. Annak tárgya, amint azt a címből éles elmével ki lehet találni, Dreyfus története.

* **A zágrábi színház bérbeadása.** A horvát tartományi kormány hiába tárgyalt Miletics eddigi intendánssal és Arnold jegyzővel, akikkel sem ment semmire és így elhatározta, hogy a színházat bérbeadja. Az új bérlő, akivel négy évre szóló szerződést kötöttek, Hreljanovics volt operaénekes. Amennyi szubvencziót a színház eddig kapott, annyit kap a bérlő is.

* **Nagyvárad színeszet.** A kolozsvári nemzeti színház személyzete, amely Bölönyi József intendánssága alatt most Nagyváradon játszik, nap-nap mellett jelentékeny sikereket arat. Különösen az operette-ensemble az, amely felülmúlja a vidéki igényeket. Tegnap a „Böregér“ került színpadra, amelyben ismét figyelmet kellett Perényi Margit, ez a fiatal szubrett-talented, ki a szobaleány szerepét sok kedvességgel és bájjal játszotta. Székely Irén Rozalinda szerepében érvényesítette nagy hatással szép hangját és izléses játékát. A férfiak közül tetszetek Nyárai (Eisenstein), Kassay (Falke) és Lövey (Frank). A karmester, Stefanidesz Károly, ki most a „Zsidónó“ re készíti elő az énekes személyzetet, szintén kitett magáért.

Duse és Sarah Bernhardt.

Tommaso Salvini, a nagy olasz színművész, most megjelent emlékirataiban párhuzamot von a leghíresebb olasz és a leghíresebb francia színésznő között. Rendkívül érdekes fejtegetései a következők:

Duse Eleonora ama csillagok közé tartozik, amelyeknek fénye tulságosan korán ragyogta be a világot, amelynek sugarai most aranyosan villognak, de ki tudja, meddig! Mihelyt homlokán megjelennek az első ráncok, barna hajában az első ezüstsálak, az a dicsfény, amely ma körülveszi, el fog tűnni és rövid idő alatt a csillag sugarai el fognak homályosulni.

És pedig két okból: Először mivel finom eleganciával lévén megáldva, egészen sajátos játékmódot teremtett magának, amely modor csak bizonyos meghatározott karakterekhez illik. Ezeket a jellemeket ő nagy kedvvel játsza és mellettük meg is kellene maradnia. A nehézségekkel küzdő szerelem, a féltékenység, megvetés, a titkos harag, az elfojtott felindulás az igazságtalanság ellen, a bűnbánat és a mély szomorúság érzete csodálatos tolmácsolóra talál Duse Eleonorában. De mihielyt főnséges, nagy, hősies érzelmeket kell kifejeznie, megjelenése nem elégíti ki többé, hangja fölmondja a szolgálatot, mozdulatai elvesztik összhangjukat és Duse Eleonora úgy hat, mintha súlyos teher alatt roskadozna.

A másik ok reportoirejának korlátozottsága, illetőleg szűke azoknak a daraboknak, amelyek neki alkalmas szerepeket tartalmaznak. Elegendő-e négy vagy öt szerep — és mind egyforma karakterű — hogy egy művész dicsőségét tartósan megalapítsa? Nem hiszem. Ha az e genrebéli művek elfognak, milyen téren arathatna új babérokat? A tragikai téren? Nem ajánlanám neki. A komikus szakmában is sovány volna az aratása. E pillanatban rendkívül vonzó színésznő. Nem szép, de rokonszenves. Szeme két csillag, idegesen lobogva, mint gazdájuk. Testének mozdulatai olyan érzékenységre engednek következtetni, amely talán sajátja és amely izgat, csábít, megveszteget. Kitűnő dikciója van, rendkívül éles elméjű, a szcenikai hatásokat bölcselmi kutatási ösztönnel tudja kifürkészni, tud tetszeni, tudja magát kívánatosá tenni és bír a legnagyobb mértékben a pillanatnyi csáberóval.

Sok tekintetben hasonlítanak egymáshoz Duse és Sarah Bernhardt, majdnem azt lehetne mondani, hogy Duse követi a francia művésznő nyomait, de

ami a természet ábrázolását illeti, nekem úgy tetszik, hogy Duse a legtöbb esetben igazabb és emberibb, mint Sarah Bernhardt.

Amaz gazdagabb impressziókban, ez gazdagabb tapasztalatokban. Az olasz művésznő, akivel szemben a természet nem volt bőkezű, trónt emelt magának, amelyben becsülettel ül, nem nyulva kicsinyes eszközökhöz soha, míg Sarah Bernhardt természeti adományokkal ellátva trónját magasabbra építette ugyan, de talán kevésbbé legitím módon... A különbség a kettő között az, hogy Sarah Bernhardt művészi produktum, Duse ellenben tiszta race, mindkettő pedig a művészet csillagos égboltozatán — üstökös!

FŐVÁROS.

(Magyar név.) Halmos polgármester példájának egyre több követője akad a főváros tisztviselői karában. A belügyminiszter ma délelőtt küldte le határozatát a fővároshoz, amelyben a következő tisztviselők névmagyarosítását engedte meg: Kühnel Gyula előljáró Kürtös-re változtatta a nevét, Prohaszka Ferenc előljáró Pesti-re, Engelmann József tanácsjegyző Emőd-re, Baintner Tivadar tanácsjegyző Bódy-ra, Amtmann Géza tanácsjegyző Almády-ra, Roos Andor fogalmazó Rákosi-ra.

(Tűzoltók fölvétele.) A fővárosi hivatásos tűzoltóságot a belügyminiszter által jóváhagyott közgyűlési határozat értelmében husz fővel megszoportítják. Ezenkívül a régi létszám pótlására is tiz legényt vesznek föl. Az új tűzoltók fölvétele július 15-én, pénteken reggel nyolcz órakor lesz meg a kun-utcai tűzoltó-kaszárnyában. Fölvételre jelentkezhetnek 30 éven aluli, nőtlen, katonaviselt emberek.

(A kongrua.) A fővárosi kongrua-bizottságnak ma délelőtt Halmos János polgármester elnöklése alatt ülése volt. A főváros területén levő plébániák javadalmainak és jövedelmeinek az összeírását, illetőleg bevallási ivateit vizsgálták. Ma a negyedik kerületi plébánia bevallási ivateivel végeztek.

(Az alpolgármester szabadságon.) Rózsavölgyi Gyula alpolgármester most kezdette meg négyheti szabadságát. Távollóte alatt Kullmann Lajos tanácsnok veszi át az alpolgármesteri teendőket.

(Az abc reformja.) Az abc-t eddig írni és olvasni egyszerre tanították. Budinszky Károly tanító kitalálta, hogy külön-külön oktatva sokkal kedvezőbb eredményt érhetni el s ezt a tisztviselőtelep óvodájának öt éves növendékein be is mutatta. A tanács külön bizottságot küldött ki a siker eldöntésére s ez a bizottság most azt javasolja a tanácsnak, hogy alaposabb megfigyelmezés végett a jövő évben valamelyik elemi iskola első osztályával tétessen kísérletet.

(A budai borjuvásár.) A főváros a múlt évben Budán beszűntette a hetenkint kétszer tartott borjuvásárt és egész sereg munkás vesztette el ezzel állandó rendes kenyerét. Az első kerületi előljáróság most a vásár visszaállítatását kéri. Pénteken és szombaton délelőttönkint tartanak.

(Az elfoglalt rakodópart.) A dunai kerületi kapitányság értesítette a fővárost, hogy a dunai gőzhajóstársaság az Akadémia előtt a rakodóparton önkényesen közterületet foglalt el. A tanács fölhívja a társaságot, hogy az elfoglalt közterületet szabadítsa fel s áruját onnan hordja el. A társaság ma értesítette a fővárost, hogy a tanács rendelkezésnek eleget tett, de ha a forgalom növekedik, feltétlenül szüksége lesz a rakodóra s kéri is, hogy a tanács engedje meg, hogy áruit oda kirakhassa. A társaság kérelmében arra hivatkozik, hogy a főváros kereskedelmének az érdekében kéri a rakodót, mert ha kérelmét a főváros nem teljesíti, kénytelen a kereskedőktől megvonni azt a jogot, hogy árujukat néhány napig ingyen otthagyják, ami a kereskedőkre nagy hátrány. Megjegyzi a társaság, hogyha elfoglalja is a rakodót, az a közlekedést nem zavarja. A vásárigazgató pedig azt jelentette a tanácsnak, hogy a Süddeutsche Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft az ötödik kerületi Margit-rakodópart kocsifeljáróját foglalta el. A kocsifeljáró elfoglalását a part beosztásakor már a rendőrség s a partbeosztó bizottság is konstatalta s utasították a társaságot, hogy a följárót tegye szabadá. Mivel ez mindedig nem történt meg, a tanács utasította a vásárigazgatót, hogy a feljáróról a társaság áruit távolítsa el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az aradi panama. Aradi tudósítónk táviratozza: A mai tárgyaláson rendkívüli izgalom közepette beismerte Bács, hogy az állami értékpapirokból 75.000 forintnyi értékűt zálogba tett és a hiányból 60.000 forintot a rovaneszláskor fedezett. A törvényszék elrendelte az idevágó átirat beszerzését az osztrák-magyar banktól. Szenzációs leleplezések várhatók. Holnap a legfőbb orgazdát Schlesingert hallgatják ki. Tenner és Bérczi a mai tárgyaláson mindent tagadtak.

— Ellített zavargók. J a s l o b ó l táviratozzák: A kerületi törvényszék az antiszemita tüntetéseken való részvétel miatt elítélte Dobrovski és Hatala földműveseket lopás és idegen tulajdon megrongálása miatt. Az elsőt négy hónapi, a másodikat két hónapi súlyos börtönrre ítélték.

— Halálos ítélet. Bocsi Ádám fűzes-abonyi földműves megfojtotta a feleségét, azután meg a mestergerendára akasztotta fel, mert — amint mondja — meggyűlölte az asszonyt. Ez ügyben tegnap volt Egerben a végtárgyalás. Mint tudósítónk írja, a gyilkos férj bevallotta bűnét, sőt hidegvérrel beszélt el a gyilkosság részleteit. A törvényszék az elvetemült gonosztevőt kötél által való halálra ítélte. A közvádlo ebben megnyugodott, a vádlott azonban felebbezett.

— Halál egy gyufaszál miatt. Másfélszázéveszel ezelőtt bepálinkázva tért haza a lakására Karics Lázár budapesti napszámos. Az udvarra érve, szivart vett elő, hogy rágyújtson. Gyufája azonban nem volt, azért rákiáltott az udvaron álló öreg emberre, Steinfeld Mór házalóra:

— Gyufát ide, zsidó!

A hetvenhároméves öreg ember rendre utasította a goromba napszámost, mire ez haragra lobbanva, kaszájával összevagdalta a szegény öreg házalót. A budapesti királyi törvényszék szándékos emberölés büntette miatt nyolcz évi fegyházra ítélte Karics Lázárt, kinek büntetését a királyi tábla tíz évre emelte fel. A királyi kuria ma az első bíróság ítéletét erősítette meg.

— Muzsik elmeállapota. Muzsik József, a király elleni összeesküvők főzinkosa, nemsokára orvosi megfigyelés alá kerül. Legalább így óhajtja ezt a vádlott védőügyvédje, dr. Halász Frigyes, aki ez iránt már megtette előterjesztését a törvényszékhez.

— A szjenicsáki vérengzés. Zágrábból jelentik, hogy a szjenicsáki vérengzés ügyében ma folytatták a kihallgatást. Az ügyész indítványára néhány tanut, mivel bűnrészes volt — visszautasítottak, ugyszintén Nikolics lelkészt is, aki nagy ellemsége a magyaroknak. Azután folytatták a kihallgatást. Mató Maslek eskü alatt vallja, hogy Padezsánin vádlott, aki minden részességet tagad, három súlyos csapást mért Cvijanovics hasára. Padezsánin tagadja.

Mrkalj Milán tanu vallja, hogy látta, amidőn egy kertben Djakovics mérnököt földhöz vágták és Marko Padezsánin háromszor fejbeütötte baltával. Látta azt is, hogy Bratics-Lizicu a már földön fekvő Brozovicsot néhányszor baltával megütötte, mire mások is odaugrottak és végkép agyonverték Brozovicsot. Hogy kik voltak ezek, arra nem emlékszik.

Padezsánin és Bratics szemébe mondják, tanunak, hogy nem mond igazat.

Rade Bratics tanu látta, azmint Padezsánin Brozovicsot több ízben hason ütötte baltával.

Padezsánin: Hazudsz!

Rade Bratics: Egész jól láttalak, Egyedül álltal Brozovics mellett, ki a földön feküdt. Hallottam azt is, hogy Stoján Maslek így kiáltott: „Fogjátok meg a magyarokat, nehogy megszökjenek!” Stoján Maslek tagad.

Petr Maslek tanu hallotta, azmint Tomo Kunf vádlott a templom előtt ezt mondta: „Most agyon-tűnk minden magyaront!”

Tomo Kunf: Beismeri, hogy valamit mondt, de nem úgy, mint a tanu állítja.

Mihailo Nikolics tanut nem esküdtetik meg. Azt mondja, hogy másoktól hallotta, hogy Ilinka Maslek a magyarokat ellen lázított. Hallotta azt is, azmint Rade Katics azt kiáltozta, hogy már kitűzik a magyar zászlót, ő már látta is a tornyon lengegni. „Nem tudok senkit sem vádolni, mondá a tanu tovább. Én is hallottam, hogy a magyar

zászlót akarják kitűzni, mely hir Károlyvárosból jutott el hozzánk.”

Katharina Nikolics tanu, a lelkész neje, azt vallja, hogy hallotta Rade Katicsot kiabálni: „Hol a zászló, melyet az imént a tornyon láttam?” Mire ő ismételt mondta Katicsnak, hogy a tornyon nem volt zászló kifüggesztve.

Katics hamisnak mondja Nikolicsné vallomásait.

Katharina Nikolics továbbá azt vallja, hogy hallotta, amidőn Kunf vádlott az utcán ezt kiáltotta: „Üssük agyon minden magyaront.” Beszélt továbbá, hogy Manojlovics vádlott Károlyvárosból Szenicsákba jött és azt a hirt terjesztette, hogy valamennyi faluban magyar zászlókat fognak kifüggeszteni.

Rozsics tanu állítja, hogy látta, amikor Mile Loncsár vádlott a földön fekvő Djakevicsot doronggal háromszor hasba sújtotta.

SPORT.

— Postagalamb-verseny. A budapesti galambkedvelők köre e hónap 31-én postagalamb-versenyt rendez Budapest és Przemysl között. A versenynek egyik érdekessége az, hogy a totalizátor intézményét is életbe léptetik. A totalizátorral egybekötött postagalamb-versenyben 200 galambot bocsátanak mérkőzésre. A röptávolság nagy, mert a légiút Budapest és Przemysl között 560 kilométer. Az indítás Nrzemysból történik, még pedig akként, hogy a galambokat 5—10-es csoportokba osztva eresztik utnak. Ezek a csoportok egynek fognak tekintetni s a nyertes az lesz, akinek 5—10-es csoportjából legelőször jön be egy galambja. A célpont Budapesten dr. Dirner Lajosnak, a budapesti galambkedvelők köre elnökének Zerge-utca 26. szám alatti lakása. A galambok beérkezési időpontja délután 2—3—4 óra. A galambokat július 28-án délután 3 órakor küldik dr. Dirner Lajos lakásáról Przemyslbe. Ez alkalommal lesznek a nevezések is. Akik érdeklődnek e versenyek iránt, azok a galambok elküldésekor, július 28-án délután 3 órakor dr. Dirner lakásán részletes tájékoztatást nyerhetnek a versenyszabályok felől is. A versenyekre eddig már a császár és királyi közös hadügyminiszterium beküldötte 1200 frank díját. Ebből, valamint a honvédelmi miniszter megígért díjából fogják a három versenydíjat kitűzni.

Lóversenyek Tátra-Lomniczon.

(Első nap.)

Kedvező időben, nagy közönség jelenlétében folyt le a tátra-lomniczi meeting első napja. A mai napot a furcsábbnál-furcsább meglepetések jellemzik.

Mindjárt az első futamban az olyan gyakran eredménytelenül futott Sorgenkind győzött feltartva; ugyanaz a Sorgenkind, melyről megirtuk, hogy egy angol professzionátus a győzelmét a világ végével hozta kapcsolatba. Lehet, hogy ezt a favoritok világára vonatkoztatta, mert mindjárt a következő versenyben Ignác, a Szent István-díj egykori győztese s Tokio leverője vereséget szenvedett az egyszerű Kisasszonytól.

A meglepetést betetőzte a harmadik futamban a Tátra-handicap-ben a favorit Agának veresége, melyet Véletlen győzött le igen könnyen; a harmadik helyre pedig egy szintén nagyon éhanyagolt ló, King Amphion, ugyanennek a versenynek tavalyi győzője futott be. King Amphion harmadik helye után 25-re 180 forintot fizetett a totalisateur.

A hét futam közül összesen kettőben győzött kevésbé éhanyagolt ló: a 2000 koronás eladók versenyében Baelk és az 1200 koronás eladóversenyben Nyiri bicskás. Jelöltjeink közül mindazonáltal három elsőnek, négy pedig helyre érkezett.

A részletes eredmény a következő:

I. Barlanglógó díj. Díj 1200 korona. Távolság 2400 méter.

1. Wahrmann R. Sorgenkind 65 kilogramm, lovagolta gróf Orsich.
2. Gróf Andrassy T. Fatty 63½ kilogramm, lovagolta Mr. Brooke.
3. Gróf Batthyány E. Fair play 67 kilogramm, lovagolta báró Eltz.

Bírói ítélet: Feltartva tíz hosszal első, egy hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 28.

II. Csorbal díj. Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter

1. Gróf Forgách I. Kisasszony 53 kilogramm, lovagolta Wilton
2. Báró Üchtritz Zs. Ignác 60½ kilogramm, lovagolta Sharpe

Bírói ítélet: Biztosan háromnegyed hosszal első.
Totalisateur: 5 : 13.

III. Tátra-Handicap. Díj 16,000 korona táv. 1600 méter.

1. Gróf Andrassy T. Véletlen 52 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Br. Üchtritz Zs. Aga 52 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Gróf Schönborn F. King Amphion 57 kilogramm, lovagolta Barker.

Futottak még: Elaskovich A. Kelet 58½ kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Forgách J. Forgószél 58½ kilogramm, lovagolta Wilton. Mr. Newmarket Malteser 52½ kilogramm, lovagolta Peake. Dreher A. Zofe 51 kilogramm, lovagolta Bulford S. Wahrmann R. Duna 50 kilogramm, lovagolta Ibbet. Capt. George Cousine 49½ kilogramm, lovagolta Cleminson. Capt. Andre Belle Helene 40½ kilogramm, lovagolta Fynan.

Bírói ítélet: Biztosan 1 és fél hosszal első, 2 hosszal harmadik.
Tot: 5 : 29, helyre 25 : 52, 52 és 180.

IV. Kétévesek eladó versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Capt. André Brabantine 50½ kilogramm, lovagolta Bulford S.
2. Báró Königswarter Grenadine 48½ kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. lovag Lederer Tulipán 48½ kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Wahrmann R. Bac 57 kilogramm, lovagolta Barker. Lovag Lederer S. Kontrás 57 kilogramm, lovagolta Opatoczki. Gróf Forgács I. Ékes, 48½ kilogramm, lovagolta Wilton. Mr. Blue-Green Palma 50½ kilogramm, lovagolta Ibbet.

Bírói ítélet: Biztosan egy hosszal első, másfél hosszal harmadik.
Tot: 5 : 17, helyre 25 : 41 és 61.

V. Nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Mr. Sylton Isoldé 48½ kilogramm, lovagolta Ibbet.
2. Gróf Andrassy T. Jutalom 58½ kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Báró Üchtritz Zs. Bendeguz 60 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Futott még: Mr. Blue-Green Clarisse 48½ kilogramm, lovagolta Sands.

Bírói ítélet: Biztosan öt hosszal első, másfél hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 22, helyre 25 : 51 és 51.

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter.

1. Lovag Lederer S. Baelk 55 kilogramm, lovagolta Peake
2. Blaskovich E. Lárma 54 kilogramm, lovagolta Adams
3. Báró Erlanger Szittyá 60 kilogramm, lovagolta Gilchrist

Futottak még: gróf Chornyowski Peccadillo 54 kilogramm, lovagolta Ibbet, Zaugen I. Tilos 50½ kilogramm, lovagolta Zaugen.

Bírói ítélet: Igen könnyen ötnegyed hosszal első, hét hosszal harmadik.
Totalisateur: 5 : 10, helyre 25 : 29 és 28.

VII. Eladók versenye. Díj 1200 korona. táv. 1600 méter.

1. Liptay B. Nyiri bicskás 68½ kilogramm, lovagolta báró Eltz.
2. Gróf Degenfeld I. Kökény 70 kilogramm, lovagolta gróf Pejacsevich.
3. Capt. Andre Itscurious 64½ kilogramm, lovagolta mr. Brook.

Bírói ítélet: 5 hosszal nyerve, rossz harmadik.
Tot: 5 : 10.

(Második nap.)

A holnapi nap főfutama a lomniczi-díj, melyben, ha Timár indulna, nagy sulya daczára is győztes lenne. Azt hisszük azonban, hogy az utolsó napon futandó Kárpáti-díjra tartják frissen. A verseny ez esetben Cid biztos zsákmánya lesz.

A nap egy gátversenynyel kezdődik, melyekben háromévesek fognak először összekertülni. A benevezettek közül Belle Helene-t tartjuk a legjobbnak.

A handicap-ben a megjavult Sorgenkind arathat újabb győzelmet, míg a poprádi díj-ban Jasonnak van legtöbb esélye.

Tipjeink a holnapi napra:

- I. Belle Helene—Tamina.
- II. Scrgenkind—Cousine.
- III. Cid—Wedding Eve.
- IV. Jason—Brigand.
- V. Baelk—Szeszély II.
- VI. Damielte—Castagnette.
- VII. Szeretiek—Nyiri bicskás.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A kolozsvári ítélőtábla elnöke ifjú Adám Dénes végzett joghallgató segélydíjas joggyakornokká, a löcsei pénzügyigazgatóság Flog László járásbírói díjnokat a göllőczbányai adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká, az igazságügyminiszter Eber Lajos nagyváradai törvényszéki, Bauer Ignác kiskőrösi és Zádor József siklósi járásbírói betétszerkesztő segédtelekönnyvezetőket betétszerkesztő telekkönnyvezetőkké, Schönfeld Imre margittai, Hippich János nagykovácsi, Gaál Sándor dárdai és Krakker Géza nagy-szalontai járásbírói betétszerkesztő irnokokat betétszerkesztő segédtelekönnyvezetőkké, Müller János nagyváradai törvényszéki, Kollár Kálmán dárdai és Kánya János félegyházi járásbírói, továbbá Heimann József kecskeméti és Kemény Mihály egri törvényszéki, ugyint Schwarz Mózses hajdunánási járásbírói betétszerkesztő szakdíjnokat telekkönyvi betétszerkesztő irnokokká nevezte ki.

Magyar név. Boszák Mihály sátoralja-újhegyi lakos, valamint kiskoru gyermekei Mária, Julia, Gyula és Géza Barnára, Prisiás Sándor sátoralja-újhegyi lakos Petőre, Wertheimer Mór kutinai lakos, valamint kiskoru gyermekei Róza, Mariska és Jenő Toinaira, kiskoru Neumann Ábrahám és Laura sátoralja-újhegyi lakosok Hazaira, Veres Sámuel nagyváradai lakos, valamint kiskoru gyermekei, Ernő, Sándor, Lajos, Margit, János, István és Erzsébet Szabóra magyarosították vezetéknévüket belügyminiszeri engedéllyel.

Árverések a fővárosban. Horák Endre ing. Városliget, kereskedelmi muzeum, július 15. Pauer Lajos ing. Uj-utca 12. szám, július 14., Heller Zsigmond ing. Dráva-utca 10. szám, július 14., özvegy Mészáros Gáborné ing. Rökk Szilárd-utca 10. szám, július 22., Korytowszky Constantin ing. Bulyovszky-utca 34—36. szám, július 14.

Pályázatok. Szeghalmon közjegyzői állásra, a nagyváradai járásbírósnál jegyzői állásra, postamesteri állásra Pilingben, Nógrád vármegye, a beszercei adóhivatalnál adóügyi állásra, a tenkei járásbírósnál aljegyzői állásra, a kiskindai járásbírósnál albirói állásra, a szászvárosi járásbírósnál aljegyzői állásra, a nagyilondai járásbírósnál albirói állásra, a marosvásárhelyi ügyészségnél alügyési állásra, a szegedi törvényszéknél birói állásra, a győri törvényszéknél aljegyzői állásra, Újpesten anyakönyvezetői állásra, a hőmező-vásárhelyi földművelőiskolánál gazdasági segédi állásra van pályázat kihirdetve.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 13. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.25. Az irányzat csendes.

New-York, július 13. (C. T. B.)

	július 13. cents	július 12. cents
Buza júliusra	80 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂
„ szeptemberre	72 ¹ / ₂	72 ⁷ / ₈
„ deczemberre	72 ¹ / ₄	72 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	36 ⁵ / ₈	36 ⁷ / ₈

Chicago, július 13. (C. T. B.)

	július 13. cents	július 12. cents
Buza szeptemberre	67 ¹ / ₈	67 ⁷ / ₈
Tengeri szeptemberre	31 ³ / ₄	32 ¹ / ₄

Mezőgazdaság.

A termés Békésmegyében. Dr. Fábry Sándor alispán a beérkezett hivatalos jelentések nyomán Békésmegye tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülésén — mint levelezőnk értesül — a következő jelentést tette: „A júniusban beállott időjárás a terméskilátásokat megrontotta, habár nem is oly mérvben, mint más vármegyében, de azért a kőd és jég tetemes károkat okozott úgy, hogy a beérkezett jelentések szerint jó termés csak a gyomai és szeghalmi járásban mutatkozik, a gyulai járásban, Kétegyháza, Gyula város határának nagy részében a jég okozott tetemes kárt. Az orosházi járásban a jég mintegy 10 százaléknyi kárt tett; a csabai járásban kőd, rozsda és jég szállította le a termés mennyiségét tetemesen: a szarvasi járásban a gabona megszu- rult, végül a békési járásban a kőd okozott tetemes kárt s újabban a békés-földvári részt verte el a jég, úgy hogy az egész megye területén átlag közepes termés várható.

Ipar és kereskedelem.

A cukorprémiumok ügyében újabban ismét tanácskozások folynak, amelyek célja, hogy a jövő évi szeptembertől kezdve az államok e tekintetben körülbelül egyforma alapokra helyezkedjenek. Esze-

rint Németország leszállítaná a maga jutalmait körülbelül az 1-96-iki színvonalra s mi ennek megfelelően csökkentenénk nem magukat a jutalomteteleket, de azok összegét, amely most 9 millió forint. Franciaország megszüntetné a nyílt prémiumokat, de a mai rejtett jutalmakat fentartaná. Oroszország egészen megszüntetné a cukor-kivittelt, a belföldi termelés kontingentálásával, Belgium pedig a gyártmány-adót honosítaná meg a cukorra s annak a némettel egyenlő jutalmat nyújtaná. Ez a tanácskozás alapja; hogy ezuttal lesz-e eredmény, ezt persze nem tudni.

Kőbányai sertéspiaccz, július 13. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban); 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 58¹/₂—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 11. napján volt készlet 41.385 drb, július 12-én felhajtott 355 drb, július 12-én elszállított 396 darab, július 13-ára maradt készletben 44.344 darab. A hizott sertés üzletirányzata élénk.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 13. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvására 1898. július 13-án érkezett 260 drb. Készlet 117 darab, összes felhajtás 377 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 305 drb, elszállítatlan maradt 72 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59¹/₂ kr, 220—280 kilós 58—59¹/₂ krajczár, 320—380 kilós 57—59 kr, öreg nehéz 58—59 krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti sovány sertésvásár, július 13-án. (Pfeiffer Jakab és fia jelentése.) Jegyzéseink: Sertésvészen átment: 100—120 klgig 57—60 kr, 120—160 klgig 57—58 kr, 160—200 klgig 53—57 kr, sertésvészen át nem ment 100—120 klgig 44—45 kr, 120—160 klgig 44—45 kr, 160—200 klgig 44—45 kr. A vételkedv növekedő.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, július 13.

A készáru-piaczon ma is nagyon keresett czikk volt a buza és miután tavalyi árut már csak gyéren kínálgatnak, lehetőleg azonnali szállítású új buza is élénk kereslet tárgya volt; sőt az idejéig ötven krajczárig menő árjavulást ért el, míg a múlt évi csak mintegy husz krajczárral drágábban kelt.

A határidőforgalomban pedig felhajsolták a szeptemberi buza árát 8 forint 94 krajczárig és e nagyobbzsabásu hausse után némileg gyengülve 8 forint 87 krajczárral zárul este e terminus. Tehát egyenlegként még mindig tíz krajczárt tesz az áremelkedés, bár a gabonacsarnokbeli proféták ma reggel ugyancsak „alapos“ lányhulást jósoltak, mert hát Amerika sem igen biztatott és az időjárásra sem volt panasz. A tőzsdén meg azt képzélik, hogy a gazda ott lesi a szerű alatt az aratókkal az eső beálltát, aztán ucczu neki, hozzáfognak az aratáshoz. Pedig szeretnők látni azt a termelőt, aki az átázott kalászkokat legott kővékbe rakatja.

Adták is a megnyitáznál 8 forint 70 krajczáron alul a buzát és ámulva tapasztalták, hogy néhány percczel később husz krajczárral drágábban kelt a kötés, mert a nagybuzgón nyolczforintos árak felé törekvő baisse-pártnak ma ugyancsak inába szállt a bátorsága.

A mi különben az eladók hatalmas csoportját illeti, minduntalan, amikor a gabonaszpekuláció mostani pozíciójáról esik a szó, azt halljuk és olvassuk, hogy a contremine tultengése veszedelmet képez a piaccz egészséges fejlődésére nézve. E véleménynyel szemben sokan azzal az ellentétessel élnek, hogy egyáltalában képtelenség állítani, mikép az üzérkedés valamely válfaja — a hausse vagy a baisse — tulsúlyban volna. Lehet ugyan arról beszélni, hogy a függő engagemment óriási nagy, hogy az eladott és vett gabona mennyisége semmiféle arányban sincsen sem a termés-eredménynyel, sem a fogyasztással, vagy más természetes faktorról: de hogy az eladók ma-

gorításban volnának, ez egyszerűen nonsens, mivel minden egyes kötéshez két fél szükséges, tehát mindig ugyanannyi — egygyel sem több vagy kevesebb — az eladó és a vevő. És ez, az üzleti forgalom technikai szempontját tekintve, helyes is.

De még sincsen egészen így a dolog. Az érdemleges oldalát kutatva a kérdésnek, rájövünk, hogy igenis lehet hausse- vagy baisse-pozícióról beszélni. Nevezetesen mostanában határozottan konstatalhatjuk, hogy a hivatásszerű üzérkedés a la baisse van engageálva. Jelenleg ugyanis a contremineurök egytől-egyig bianco eladók, azaz oly spekulánsok, akik eladták a buzát a határidő-piaczon, anélkül, hogy a megfelelő készáru felett rendelkezzenék, arra építve fel kalkulációjukat, hogy amig elérkezik a határidő, sokkal olcsóbban vehetik vissza a termelőtől a buzát; vagy, ami egyre megy, arra számítanak, hogy a terminusig leszoritják az árakat és akkor alacsonyabb jegyzések mellett fedezik majd kötéseiket a határidő-piaczon.

Más években ez nem szokott így lenni. A contremine zömét mindig az arbitrage képezi, és ez adja meg támasztékukat az outsidersnek, akik csak némi differenciák erejéig, ugyszólván sportból vesznek részt az üzletben. Az idén nincs arbitrage, híján vagyunk azoknak a spekulánsoknak, akik a készárut ócsárolják a vidéken és megfelelő marge-zsal (a költségek, a haszon biztosításával) adják el a kötéseket.

Ily tranzakciók kezdeményezésére nem volt alkalom az idén, mert a papírbuza árfolyama roppant diszparitásban van a vidéki piacczok árával. Az ezidőszerű contremineurök tehát egytől-egyig bianco-(fedezetlen) eladók.

Ezek helyzete pedig már azért is válságosabbra fordulhat, mivel a vevők nemcsak a differenciákra pályázók soha ki nem haló családjából rekrutálódnak, hanem a haussier-ök között igen sok a „komoly szándéku“ vevő. Biztos tudomásunk van ugyanis arról, hogy a fogyasztás nagy mértékben váltotta magához az „előállítási áron alul“ vesztegetett szokványbuzát. Nevezetesen ma is néhány budapesti malom vásárolta a szeptemberi határidőt, hozzájárulva ezzel is a szilárdulás élesztéséhez.

Különben is egész természetes, hogy a lisztgyárak veszik kilencz forintos áron alul a mintegy két hónap mulva szállítandó hetvenhat kilogrammos buzát, mert ezek vezetői tudják legjobban, hogy mily vehemens formában nyilatkozik meg a lisztkereslet azonnali és későbbi szállításra. Ők érzik leginkább, hogy az alatt a néhány hónap alatt, melynek folyamában — elég furcsán — teljes üzem-szüneteléssel jelezték az átmenetet az új campagneba, az emberek nem bójtöltek, hanem elfogyasztották az utolsó zsák lisztet is. Ha pedig a malomnak megéri a tavalyi szokványbuza a 13 forintot, a júliusban szállítandó új buza a 11 forintot, az augusztusban szállítandó a 10¹/₄ forintot, akkor a szeptemberben szállítandót bátran vehetik 8.90 forinttal.

Mindebből látható, hogy amidőn ma contremine-pozícióról beszélnek, nagyon is megközelítik a valóságot és amidőn rámutatnak azokra a kiváló veszélyekre, amelyeket az ily caliberrű spekuláció méhében rejt, korántsem tuloznak.

E veszély azonban csak magára a spekulációra vonatkozik és nem a termelőre. A producens nyugodtan nézheti a fejleményeket, munkájának gyümölcsét aligha lesz kénytelen elpocsékolni.

Az új buzában, rozsban, árpában és zabban előfordult eladásokat megfelelő rovatunkban közöljük. Tavalyi gabonából különben zab, tengeri és rozs ma szintén újabb 10—20 krajczárt nyert árban.

A határidőpiaczon rozs, zab és tengeriről az elért 10—15 krajczáros emelkedést ismét lemorzolták; és mindössze 2—3 krajczárral javultak e terminusok kurzusai.

A külföldi piacczok közül Amerika reggel egy centsig terjedő áremelkedést jelzett; jóllehet a kivitel 70 hajórakományt vásárolt össze, az európai vásárok változatlanok maradtak, csak Páris jelzett csekélyebb áremelkedést.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, július 13. Az esős idő megakasztotta az aratási munkát s növelte az aggodalmat, hogy a termés minőségére silány lesz. A buza ezért 15—20 krajczárral drágább lett, a rozs is emelkedett 30 krajczárral.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 8.86—9.01—8.98 rozs őszre 7.22—7.35—7.31, tengeri július—augusztusra 5.43—5.50—5.47, zab őszre 6.—5.98, repce augusztus—szeptemberre 12.75—12.85 forint.

Boroszló, július 13. Buza helyben 20.70 márka (= 12.17 frt) sárga. Buza helyben 20.60 márka (= 12.12 frt). Rozs helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.—márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, július 13. Buza holsteini 190—206 márka (= 11.17—12.12 frt). Rozs meklenburgi 140—152 m. (= 8.23—8.94 frt.) Rozs orosz 97—98 márka (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, július 13. (Megnyitás.) Buza folyó óra 24.90 frank (= 11.87 frt). Buza augusztusra 22.50 = (10.78 frt). Buza szept.-okt.-re 21.55 frank = (10.27 frt). Buza 4 utolsó óra 21.35 frank = (10.18 frt). Rozs folyó óra 16.75 frank (= 7.99 frt.) Rozs augusztusra 13.35 frank (= 6.36 frt.) Rozs szept.-okt.-re 13.—frank (= 6.19 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, július 13. (Zárlat.) Buza folyó óra 24.75 frank (= 11.80 frt). Buza augusztusra 22.80 frank (= 10.87 frt). Buza szept.-októberre 21.50 frank (= 10.25 frt.) Buza 4 utolsó óra 21.70 frank (= 10.34 frt).

Liverpool, július 13. Gabonavásár. Kaliforniai buza 1/2—1 d. alacsonyabb, orosz buza 1 d. alacsonyabb, szines amerikai tengeri 1/2 d. Dunai tengeri 1/2 d. magasabb. Amerikai liszt 3 d., magyar liszt 1/2—1 d. alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDEK.

Bécs, július 13. Az előtőzse ma is üzletlen volt, minek a bizonytalan politikai helyzetben és a kedvezőtlen időjárásban keresendő az oka. De azért az árak nem estek s utóbb az irányzat is megszilárdult, mert Budapestről jó időt és kedvező aratási kilátásokat jelentettek. Jegyeztek:

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.25 358.50. Magyar jelzálogbank 451.50—452. Magyar hitelrészvény 392—392.75. Osztrák-magyar államvasut 355.75—356.37. Déli vasut 76.75—77.12. Alpesei bányá 161.25—161.50. Rimamurányi 251.50. Török sorsjegy 59.50—59.90.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.37, Magyar hitelrészvény 392.50, Anglo bank 157.—, Union-bank 295.—. Länderbank 226.50, Osztrák-magyar államvasut 356.12, Déli vasut 77.—, Alpesei bányá 161.30, Májusi járadék 101.65, Török sorsjegy 59.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.37, Magy. hitelr. 392.75, Anglo-bank 157.50, Bankverein 266.50, Unionbank 295.—, Länderbank 226.75, Osztrák-magyar államvasut 356.25, Déli vasut 77.—, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut 247.50, Török dohányrészvény 135.—, Prágai vasipar 735.—, Alpesei bányá 161.30, Májusi járadék 101.70, Török sorsjegy 59.60, Német márka 58.83.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: Magyar aranyjádék 120.90. Magyar koronajádék 99.—. Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50. Magyar földterhermentesítési kötv. 96.50. Magyar hitelrészvény: 392.—. Magyar nyereménkölcsön sorsjegy 158.—. Kassa-oderbergi vasut 190.40. Magyar kereskedelmi bank 1413.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 99.90. Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.10. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 257.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.—. 4.2% papírjádék 101.70. 4.2% ezüstjádék 101.65. Osztrák aranyjádék 121.35. Osztrák koronajádék 101.—. 1860. sorsjegyek 141.70. 1864. sorsjegyek 192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 202.—. Osztrák hitelrészvény 358.50. Angol-osztrák bank 157.25. Unionbank 295.—. Bécsi Bankverein 286.50. Osztrák Länderbank 226.75. Osztrák-magyar bank 910.—. Osztrák-magyar államvasut 356.13. Déli vasut 77.25. Elbevolgyi vasut 261.75. Dunagőzhajózási részvény 484.—. Alpesei bányarészvény 161.60. Dohányrészvény 134.50, 20 frankos 9.52, Császári kir. vert arany 5.65. Londoni váltóár 119.95. Német bank-váltó 58.82. Az irányzat szilárdult.

Bécs, július 13. (Utótőzse.) A déli tőzse zárta után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 358.—, Magyar hitelrészvény 392.50, Anglo-bank 157.25, Bankver. 266.50, Union-bank 295.—, Länderb. 226.75, Osztrák-magyar államvasut 356.12, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 261.75, Északnyugoti vasut 246.50.

Török dohányrészvény 134.75. Rimamurányi vasmű 251.50, Alpesei bányá 161.70, Májusi járadék 101.70, Magyar koronajádék 99.10, Töröksorsjegy 59.60, Német márka azonnali szállításra 58.86. Napoleon 9.52.

Frankfurt, július 13. (Zárlat.) 4.2% ezüstjádék 86.30, 4% osztrák aranyjádék 103.—, 4% magyar aranyjádék 102.75, magyar koronajádék 99.55, osztrák hitelrészvény 304.37, osztrák-magyar bank 771.—, osztrák-magyar államvasut 301.87, déli vasut 69.13, Elbevolgyi vasut 226.—, bécsi váltóár 169.75, londoni váltóár 20.377, párisi váltóár 80.80, bécsi bankverein 225.25, villamos részvény 136.20, alpesei bányarészvény 137.—, 3% magyar arany-kölcsön 90.15, 4.2% papírjádék 86.30. Az irányzat csendes.

Frankfurt, július 13. (Utótőzse.) Osztrák hitelrészv. 304.25. Déli vasut 69.13, Osztrák-magyar államvasut 301.62.

Frankfurt, július 12. (Esti tőzse.) Osztr. hitelrészvény 304.37. Osztrák-magyar államvasut 301.75. Déli vasut 69.1/2. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 13. (Zárlat.) 4.2% ezüstjádék 86.35, osztrák hitelrészvény 304.—, osztrák-magyar államvasut 753.50, déli vasut 164.—, 4% osztr. aranyj. 103.20, 4% os magyar aranyjádék 103.—, olasz járadék 93.15. Az irányzat csendes.

London, július 13. (Zárlat.) Angol consolok 111.1/2. déli vasut 7.—, spanyol járadék 26.—, olasz járadék 91.75, 4% magy. aranyjádék 100.25, 4% rupia 62.75, Canada pacificvasut 86.—, Ezüst 27.25. Leszámitolási kamatláb 1.1/2. Bécsi váltóár 12.15. Az irányzat nyugodt.

New-York, július 13. Ezüst 59.25.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet táviraleti jelentése 1898. július 13-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsiusus szerint	Cseppek%	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsiusus szerint	Cseppek%
Árvavárja	—	—	—	Pola	59.1	+ 20.6	—
Selmeczbánya	57.0	+ 15.4	1	Lesina	57.5	+ 21.3	—
N.-Szombath	58.7	+ 16.0	—	Sarajevó	58.4	+ 14.3	—
Magyar-Ovár	58.7	+ 18.4	3	Torino	59.1	+ 18.5	—
O-Gyalla	58.8	+ 16.8	3	Florence	60.9	+ 18.2	—
Esztergom	56.9	+ 19.1	—	Róma	59.9	+ 20.8	—
Sopron	58.6	+ 15.9	1	Nápoly	—	—	—
Hörny	59.2	+ 16.7	5	Brindisi	60.2	+ 23.0	—
Keszthely	58.6	+ 19.2	5	Palermo	61.8	+ 23.0	—
Zágráb	59.5	+ 17.9	2	Malta	62.7	+ 22.2	—
Fiume	58.1	+ 17.9	2	Zürich	62.2	+ 14.5	—
Cirkvenica	62.0	+ 20.9	—	Biarritz	67.3	+ 13.9	—
Pancsova	57.4	+ 18.2	—	Nizza	59.9	+ 20.2	—
Leonesvar	56.0	+ 18.1	—	Páris	61.8	+ 15.1	—
Arad	56.1	+ 17.1	—	Kopenhága	55.2	+ 13.9	—
Szeged	57.0	+ 17.2	8	Hamburg	54.7	+ 13.0	—
Szolnok	—	+ 17.0	3	Berlin	56.6	+ 14.2	—
Eger	55.6	+ 12.0	8	Christiansund	52.2	+ 10.4	8
Debreczen	58.0	+ 17.6	2	Stockholm	—	—	—
Késmárk	—	+ 18.2	3	Szent-Pétervár	48.1	+ 17.4	—
Ungvár	57.0	+ 16.1	3	Moszkva	48.2	+ 13.3	1
Szatm. r.	56.5	+ 16.2	3	Varsó	55.6	+ 13.3	—
Nagy-Várad	56.8	+ 19.9	2	Kíev	49.1	+ 16.7	—
Kolozsvár	55.5	+ 17.0	—	Odessza	—	—	—
Nagy-Szeben	56.2	+ 17.4	—	Sulina	54.3	+ 22.7	—
Bécs	59.1	+ 16.0	—	Szöda	—	—	—
Salzburg	61.0	+ 15.0	5	Konstantinápoly	58.8	+ 23.4	—
Klagenfurt	59.0	+ 16.7	1	—	—	—	—

A légnyomás maximuma magasságából vezetteti a bizonyítottákra huzódott vissza; a minimum keleten, illetve északkeleten van. Az európai kontinensen még mindig a nyugati légáramlás az uralkodó; az idő szörnyösen esős, a hőmérséklet nyugot felé valamelyest emelkedett. Hazánkban még mindig hűvös és helyenkint esős az idő. Nyugatról fogó felhőzettel szárazabbra és melegebbre forduló idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Július 13-án. —

Felj.	Vizmértés	Vizállás reggel	Áradás v. apály	Felj.	Vizmértés	Vizállás reggel	Áradás v. apály
		centiméter				centiméter	
Buda	Schärding	+ 215	VA	Tisza	M. Sziget	+ 068	VA
	Pannau	+ 215	VA		Tisza-Ujlak	+ 110	VA
	Bécs	+ 202	VA		V. Nagyeny	+ 262	VA
	Pozsony	+ 203	VA		Csep	+ 282	VA
	Komárom	+ 203	VA		Tolna	+ 282	VA
	Budapest	+ 204	VA		Szolnok	+ 282	VA
	Ercs	+ 204	VA		Csongrád	+ 282	VA
	Paks	+ 217	VA		Szeged	+ 310	VA
	Mohács	+ 217	VA		Tisza	+ 374	VA
	Ujvidék	+ 219	VA	Szamos	Dobó	+ 070	VA
	Zimory	+ 219	VA		Szatmár	+ 192	VA
	Pancsova	+ 227	VA		Látrány	+ 242	VA
	Bárán	+ 231	VA		Látrány	+ 242	VA
	Orsova	+ 216	VA		Ungvár	+ 242	VA
Hód	Hódmező	+ 216	VA		Bárán	+ 242	VA
Hód	Közles	+ 130	VA		Szécsény	+ 080	VA
Hód	Eszek	+ 070	VA		Szeged	+ 130	VA
Hód	Eszekújvár	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Gyár	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Zákány	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Eszek	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	M. Szécsény	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Zágráb	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Szécsény	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Mitrovics	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Kisgyőr	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Novi	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Bejancsán	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Dobó	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA
Hód	Zvoronk	+ 081	VA		Szécsény	+ 130	VA

Niet megjelölve: * = Jégvétel; + = Olaj; - = Érték.

MINDENFÉLE.

Vasutas kisasszonyok. A norvégok egész csöndben, de azért nagyon gyökeresen oldják meg a nő-kérdést, amennyiben mindenféle hivatalban alkalmaznak asszonyokat és leányokat. Vasuti és postai tisztviselők már régóta vannak a hölgyek sorából; vasuti főnökök és állomási előjárók azonban csak újabb időben lehetnek hölgyek. Ennek az újításnak különösen a turisták örülnek, akiknek rengeteg sok a kérdezni valójuk utközben. Nos, a főnök-kisasszonyok a legnagyobb készséggel adnak fölvilágosítást bármily kérdésre, akár angol, akár német nyelven. Azonfölül igen komolyan, méltóságteljesen állnak a beérkező vonat előtt, fogadják a vonatvezető jelentését, megadják a jelt az indulásra és értesítik a legközelebbi állomást a vonat érkezéséről. Az egyenruhájuk igen egyszerű. A többnyire magastermetű, karsu hölgyek testhez álló bluzt viselnek, aranyszalagos gallér- és ujj-díszítéssel, továbbá aranyszalagos bőrvet. Fejrevalójuk kicsiny kokett kékszínű nemezkalap vörös szalaggal és nemzeti kokárdával. A közönség általában véve nagyon meg van elégedve az újítással. Ha a norvégok divatja átragad a többi európai nemzetre is, akkor a vasutasok közmondásos görömbösága maholnap már legenda lesz. Ma még valóság.

A rideg ház. A czim után azt méltóztatik hinni, hogy valami bőrtöről van szó. Tévedés. A rideg ház, melyről e sorok megemlékeznek, az iskola. S nem is mi mondjuk annak, iskolából kinőtt cinikus legénynek, hanem egy okos diák-gyerek, aki már azért is érdekes, mert poeta-ember fia, azonfelül pedig iskolatársai számára már nyomtatott lapot is szerkeszt. Ez a diák: Endrődi Béla, a „Szünóra“ felelős szerkesztője. Kis ujságjának utolsó számában, amelybe Endrődi Sándor is írt, az ifjabbik Endrődi a következő versikével önti ki szívének legőszintébb érzéseit:

Éljen a vakáció.

Vége van a tanulásnak,
Hála Isten vége már!
Ment vagyok a tanulástól,
Szabad vagyok, mint madár.

Vizgáimat lemorzoltam,
Elmúlt a sok szurkolás;
Két hónapig szabad vagyok,
Isten veled, magolás!

Erdők, herkek, olyan szépek,
Zöld a kert, a ligetek, —
Elmegyek ki, a mezőre,
Sétálni beh szeretek!

Itt a szünlet! Szellő szárnyán
Szálldogál a gond tova, —
Isten veled te rideg ház:
Isten veled: iskolai!

Kedélyes bírák. Jowa amerikai állam egyik törvényszéke nemrégben felelősségre vont egy ifjút, mert egy fiatal leánnyal erőszakoskodott. Az „erőszakoskodás“ az volt, hogy azt a bizonyos ifjú hölgyet akarata ellenére — megcsókolta. Miss Elisabeth Brown ennivalóan komoly arccal adta elő panaszát és Mr. John Harper, a vádlott, bünbánóan lehajtott fejjel hallgatta. A kihallgatások után föllépett a bíró és a következőképp hirdette ki az ítéletet:

— Miss Brown, önnek tudnia kell, hogy nekem, mint bírónak tanulmányoznom kell a tanukat. Önt is tanulmányoztam, miss, és ki kell jelentenem, hogy olyan szépek, olyan bájosnak és olyan elragadónak találtam, hogy a karosszékek támláival kellett magamat visszatartanom, nehogy odamenjek önhöz és elkövessém azt a bűnt, amelyért mr. Harper a vádlott helyére került. Ilyen körülmények közt hihető, hogy a vádlott ellenállhatatlan érzéstől elragadtatva követte el a terhére rótt cselekményt, minél fogva csupán a bíróság eljárási költségeinek megtérítésére ítélhetem. Knyvit bizonyára megért neki az a tiltott élvezet.

Az Egyesült-Államok egy másik bírja a következő beszéddel lepte meg az esküdteket:

— Uram! Ebben az ügyben mindkét fél ügyvédei olyan szemtelenek és olyan értelmetlenek, a felek tanúi olyan tisztességtelenek és megbízhatatlanok, a panaszos és vádlott olyan tizenhárompróbás gazember, hogy nekem tökéletesen mindegy, melyik javára döntenek.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(74)

Írta: CROKER M. B.

— Minden valószínűség szerint nem jól töltöttem ki és ez a kis tévedés nekem négyezeröttszáz fontba kerül. De ne beszéljünk erről többet. A szállóban igen csinos dolgokat halottam Clarendonról. A szomszédaim beszéltek, hogyan játszott, fogadott, hogyan fosztogatta a fiatal bolondot (ezzel téged gondoltak!), aki vele utazott és én ekkor elhatároztam, hogy e fiatal bolond után nézek és Pedro, a szolgám, aki nagyon jól beszél angolul s akít a fiatal ügyvéd fogadott számomra Bombayban, mindent elrendezett az utra és gondoskodott rólam. Mégis annyi kalandom volt, hogy valamelyik éleztlap több számát megtölthetném velük. Minden újság volt nekem, minden érdekelt és a vidék fenséges. Természetesen Shiranin át mentem és felkerestem sir Pelhamot és lady Brandyt. Igaz is, miért nem mondtad meg nekem soha, hogy nagy czime van neki?

— De hogyan jutottál te Brandeékhoz? volt Mark ellenkérdése.

— Ez ismét más história. Moned meg először nekem, hogyan irhattad te sir Pelhamnak, hogy a Jervis-családban örökletes az örökség?

— Mert igazság, melyet csak itt tudtam meg. Nagyatyám az örültek házában halt meg, nagybátyám a hajóról a tengerbe ugrott, atyám, akinek, hála Isten, most világos periodusai vannak, évekig elmezavarodott volt.

— Hazugság, csupa hazugság! mondotta Pollitt bácsi.

— Mit akarsz egyebet mondani, bácsi? kérdezte Jervis reszkető ajakkal.

— Én ismerem a Jervis-családot és azon fáradoztam, hogy biztos adatokat tudjak meg felőle. Nagyatyád, egy öreg, érdemes katonatiszt, a saját házában halt meg Richmondban és szellemileg teljesen ép volt; nagybátyád, aki nemes emberbarát volt, leugrott a hajóról, hogy mást kimentessen a vízből és eközben maga ott veszett. Atyád, amikor a mélységbe zuhant, fején súlyosan megsesült és valószínűleg rögeszméje az, hogy családjának többi tagját örültek tartsa.

— Bácsi, azt hiszem, te nem is tudod, mit teszel értem e pillanatban! szakította félbe Mark az öreg ur beszédét. Te visszaadod nekem az életet, a reményt! Hiszen a családnak ez az öröksége vitt engem arra, hogy lemondjak Gordon Honorról, aki...

— Aki mindamellett még mindig ragaszkodik hozzád, felelte a nagybácsi.

— Honnan tudod ezt?

— Ó, tekintetbe véve, hogy csak két hét óta vagyok az országban, már meglehetősen sokat tudok; belátom fiam, hogy ezek a meglepetések nagyon hatnak reád...

— Ó, nem bácsi, beszélj tovább, ilyen újságok sohasem árthatnak! mondotta a másik az izgatottságtól halványan.

— Nohát! Uton voltam Shirani felé. Hordozóim megállottak az egyik hegyi forrásnál, amilyen minden néhány mértföld után pihenésre hívja az embert és a legutolsó forrásnál egy fiatal hölgygel találkoztunk, aki ott ponyját itatta. Fehér kutyácska volt a térdén és olyan barátságos külsejű volt, hogy bátran megszólítottam. Megkérdeztem, ismeri-e Shiranit és hogy mennyire van az még és ő azt felelte, hogy Shiraniban lakik, ami még két órányira van. Egy utunk volt tehát, tovább beszélgettünk és mert a ponyja nem akarta a hátán vinni, ő meg nem akarta, hogy a kutya, mely, mint mondotta, elfáradt, fusson, elhatároztam, hogy a reszkető állatot magamhoz veszem a dandýba. A leánynak olyan kedves, jó szeme volt, hogy mindent megtettem volna érte. Miután megmondtam a nevemet, elmondtam, hogy unokaöcsém látogatására jövök és megkérdeztem tőle, nem ismer-e egy Jervis Mark nevű fiatal embert. Elvörösödött és igenlő választ adott. Most megkérdeztem, mi az ő neve, hallottam, hogy Gordonnak hívják és midőn erre megjegyeztem, hogy hallottam felőle, még jobban elpirult. Elég az hozzá, hogy a legro-

videbb idő alatt a legjobb barátok lettünk. Én kínálkoztam, hogy lova mellett gyalogoljak és eközben a kutyát, mely egyedül nem akart a dandýban ülni, a karomon vittem, miközben a hegyi lakókról mesélt, megmondotta néhány hegycsucs nevét és megtanított néhány indiai szóra. Azután kérdezősködtem, melyik a legjobb szálló Shiraniban. Fölvilágosított, hogy ilyen nincsen és hogy nekem, mint vendégnek, az ő bácsija és nénije házába kell betérnem, akik bizonyára örülni fognak, mert unokaöcsém a legjobb barátjuk.

— És önnek nem? kérdeztem.

Egyenesen a szemembe nézett és azt felelte: igen. Én tehát tényleg betértem Brandeékhoz és hogy röviden végezzek, a család egészen elragadott. Most már tudom, mit gondolnak az emberek, ha az Indiában divatos vendégszeretetről beszélnek és szinte rajongani kezdek azért az országért.

— És mi a véleményed Gordon kisaszszonyról? kérdezte Mark türelmetlenül.

— Azt akarod mondani, Honorról. Egyszerűen elragadó. Ha az én öreg fejemet akarta volna elboldondítani, az is sikerült volna neki. Hegedűjátéka elbájolt és nesze, ezt a rózsát ő küldi neked.

— Ó bácsi, ha csupa jó hirt hoztál nekem, szinte szédülök, alig tudom elviselni.

— No, te szegény fiu, én örülök legjobban, hogy ilyen híreket hozhattam, mert olyan színben vagy, hogy nagy szükséged van jó hírekre, mondotta Pollitt Dan a megindulástól reszkető hangon. De most menjünk be és nézzük meg, mit csinál az apád?

XXII.

Sohasem láttam még embert ennyire elváltozva, mint az atyádat, mormogta az öreg ur, amikor Markkal ismét kijött az őrnagy szobájából. Több évvel fiatalabb mint én és olyan a külseje, mintha legalább hetven éves volna. Amikor azt hitte, hogy érted jöttem, egészen magánkívül volt. No, most már efelől nyugodt lehet, mert ameddig ő itt marad, te nála lehetsz. Most, miután saját szememmel láttam őt, mindent értek. Egy pillantás mindig többet ér, mint egy mázsa levél.

Egyébként Pollitt bácsi mindennek meg volt elégedve. A kilátást, a tágas házat különös berendezésével, valamint a kertet elragadónak találta és neki a londoni lármához szokott üzletembernek egész új élvezet volt az őt körülvevő csend és magány.

A kansamah a vendég tiszteletére kitűnő ebédet készített; leves, hal, fogoly, tészta, pompás gyümölcs és fekete kávé került az asztalra és a bor is kitűnő volt; a legnagyobb meglepetés azonban maga a vendéglátó volt. A jó régi bor hatása következtében és régi, jó barátja társaságában egészen fölvidult és ismét hasonlítani kezdett régi énjéhez.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében
a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. július 14-én.

VÁROSLIGETI SZINKŐR
Igazgató Feld Zsigmond.Sziklai Kornél, a Magyar színház
tagja, mint vendég.

Előszőr

Háromláb
kapitány.Énekes bohózat 3 felvonásban.
Írta: Kövessy Albert és Faragó Jenő.

Kezdeté 7 órakor.

BUDAI SZINKŐR.

Váljunk el!
Vígjáték 5 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.KISFALUDY-SZINHÁZ
Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fojér Dessz

Bubos pacsirta.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Finom női fehérneműket és
menyasszonyi kelengyéket
jutányos árban, legnagyobb választékban ajánlunk
Kanitz Ferencz & Társaság
szerelességi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterem, kávéház és amerikai bar.
Helyiségelben egész nap
katonazene.
Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás.
Mérsékelt árak.
Tisztelettel Fodor L. József.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kétyl egyetemi tanár urak által
gyógyézőkora ajánlott„Malátasörre“
idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál,
gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.Legkellemesebb üdítő-ital.
Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a
városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Irógép.

ABlickensderfer amer. klaviatur-írógép az összes létező
rendszereket mindenben felül-
mulja. Páratlan előnyök. Írása
látható, nincs szalagja, ki-
váló referenciák. 50%-al
olcsóbb ár! Schulhof Gy.,
V. ker., Váci-körut 80. sz.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,300.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyárt-
mányunk arra van hivatva, hogy az enemű kül-
földi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamataja miatt kedvelt üdítő ital
és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szak-
tekintélyek melegen ajánlják: különösen dr. Ko-
rányi Frigyes és dr. Kétyl Károly egyetemi
tanár urak tanusítják, hogy ezen sör sikeresen hasz-
nálhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérszegénység-
nél, emésztési zavaroknál, gyengeségben maláta-sör-
rünk valóságos gyógyszer.

Árak vidékre:

Nagy láda: 60 kis palack 6 frt,
betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda:
30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, össze-
sen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva
utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és pa-
laczokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azok-
nak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk.
Megrendeléseket elfogadjuk. Gyári
irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u.
40. és vidéki raktárosaink. Budapestben kapható
minden nagyobb fűszerkereskedésben
és poharankint a Quisisana buffetben
Váci-körut 12.

Kőbányai Király-Sörfőző-
részvénytársaság.

Van önnek tudomása

az üzletek jelenlegi élénkségéről a tőzsdén
és az áriolyamok állandó emelkedéséről?
Számtalanok pénzt keresnek
— ezt ön is megteheti.

Mert a tőke parlagon heverése által a ta-
karékbankokban 4, százalék mellett valóban
nem lehet gyorsan vagyonhoz jutni, pedig sze-
rény eszközökkel most nagy eredmények
érhetők el a tőzsdén. Ezért ne mulassza
el e ritka alkalmat és használja ki azonnal a
tőzsdéhez vezető kedvező voltát nyereséggel.

Közelebbi felvilágosítást nyújt készséggel
vidékre is, magasállású bankhivatalnok anélkül,
hogy ezen ügyre vonatkozó tudakozódás bár-
minő trans-aktióra kötelezné az érdeklődőt.
Levelek intézendők „Bankhivatalnok 500“
alatt Budapest, főposta-restante.

Palais Royal

a fő- és székváros legnagyobb áruháza
ORLAI SÁNDOR perzsa csász., spanyol kir. nád. szállító
Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.
a következő cikkekét gyári árban ajánlja:

Nászajándékok, kínai ezüst-árak,
finom bronz-árak, dísz-órák, gyé-
mántutáztatu ékszerek val. foglalásban,
valódi párisi legyezők, bördiezsműárak,
ezüstbotok, bőrövek (gürte), szalag-
bársony-, arany- és fémövek.

**Tornaeszközök, függő-
ágyak, kötélárak, hálóok**
ruhaterítők fehér kendőből, zsinó-
rok, fömlők, hovezőcrak, zsákok és
ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és kerti
társas-játékok.

Soffer Antal
Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Videkre árjegyzék szerint.

Több kiállítási éremmel kintutve
Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár

Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
acélpánttal vagy hovezerrel összekötve.

szabadalmazott hengszerkezetével II

és minden szakra vigó gyártmányait Árjegyzék vagy költőgyűjtés
nyugon és bérmentve. Telefon 23-06.

MAGYAR

bank- és váltóüzemi-részvénytársaság
Budapest, Dorottya-utca 12. sz.

1 darab 30 éves Magyar jószágosjeggyigérvényre.
Kiszás július 25-én, főnyeremény 200.000 kor., frt 2.—

1 darab Osztrák földhitelorszajgyigérvényre.
Kiszás augusztus 16-án, főnyeremény 90.000 korona, frt 2.—
A két kettő együtt csak 3.50 frt. 1292

Tan- és nevelő-intézet nyilvánossági joggal Budapest, Hold-utca 19. Az intézet 21 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnázium-
mában és nevelő-intézetében, mely államérvényes
osztály- és érettségi bizonyítványokat állít
ki, a beiratások szept. 1-én kezdődnek. Azonban már
most is lehet előjegyezteni.
A növendékek lehetnek bennlakók. Félkosztosok
és bejárók.
Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igaz-
gatódság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Kézimunkák
szokalmában hímzőanyagok és hímzőszívetek
rendkívül nagy választékban
szabott gyári ár-
kon kaphatók

Bérczi D. Sándor,
női kézimunka nagyipar-
osnál Budapest, Ki-
rály-utca 4. szám.
Képes árjegyzékem 1100
eredeti kézimunka-rajz-
zal kívánatra rendelke-
zésre áll.
Gyári raktára a leg-
jobbak elismert
"Victoria" kézimunka-
gyárnak
darabja 4 forint
árujegyzékemre kérésre.

Victoria kézimunka-
gyár
Kézimunka-
gyárak és hímzőanyagok nagy választék

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintot havi részletre a meg-
jelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintot havi részletre egye-
lőre 6 kötet szállítva, 10 részlet
lejtetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művei:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró geníry és a nép.
- III. Nemzetes uralmók.
- IV. Pipacsok a buzében.
- V. Tavaszri rügyek.
- VI. Urak és parasztok.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Club és folyosó.
- IX. A beszélő köntös.
- X. Perynye.
- XI. Lovagvárak, kis primás.
- XII. Katághy Menyhért levelei

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.
Olcsó egyöntetű diszkidás
12 kötetben

A gyűjtemény ára **36 frt**
diszkötésben

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy
barna kötésben.

Méltóztassék az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk
kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságának Budapesten. Megrendelem a t.
Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) Utánvétellel bérmentve.
b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállí-
tását kívánva.
c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal
szállítassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.
Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 1898. hótól mindaddig fizetendőek
a Társaság pénztáránál Budapesten, míg a mű vételára törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén szíves.
kedjék a Társaság az esedékes összeget postal megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszedni. A
részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A
gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely _____ Név _____
Kelet _____ Állás _____

FOG-
MÜTEREM.
Eckel Arthur
Kerepesi-ut 5. sz.
a Nemzeti Színház épületében.
Olcsó árak pontos kiszolgálás.
Megbízható és lelkiismeretes
munkámért 20 évi külföldi
gyakorlatom kelts garanc-
ziát nyúj. Részletfizetésre is.

Fontos önvédelemre.
Bull dogg-Nemesis
6 lövelti revolver csak
4 frt.

Bőrtaška, szíjjal és tölténye
5 frt. Vadászfogóverek nagy
választékban.

FÖLDESSY L.
puskafüves Budapest, Ma-
szar-utca 3. Vidéki székül-
és utánvét vagy pénz előzetes
beküldés mellett. Képes árjegy-
sek ingyen és bérmentve.

1047/1898. szám.

**Verseny tárgyalási
hirdetmény.**

Dunaszekcső község dunapartjá-
nak folytatólagos biztosítása céljából
1898. évben létesítendő 6100 m² föld-
feltöltés, 1332-89 m² kavicsos földfel-
töltés és 79-09 m² földkiásás létesi-
tése, továbbá 728-8 m² köburkolati kő-
anyag szállítása, ebből kapcsolatosan
1822 m² köburkolat létesítése végett
f. évi július hó 25-én délelőtti 10
órákor a zombori m. kir. folyammér-
nöki hivatalnál nyilvános zárt aján-
lati versenytárgyalás fog tartatni.

A szerződésre vonatkozó adatok,
ugymint az ajánlatok benyújtására vo-
natkozó és az eddigi szokásoknak meg-
felelő feltételek alulírott hivatalnál
megtekinthetők.

Zombor, 1898. évi július 5-én.
**M. kir. folyammérnöki
hivatal.**

Ki pénzt akar
megtakarítani a lábbelivel az legyen csak
Fernolendtféle fénymázi,
szines szíjűk csak 1000
Fernolendtféle fénycrómet,
mert csak adják meg a legjobb fényt és
óvják meg a bőrt tartósan.
A legjobb fénytisztítószer Fernolendtféle
féhér

◆ **fémasztája** ◆
bádogdobozokban és szappanformában, be-
jegyzett védjegyével a „Vidék” keresé-
désben.

Csász. kir. szab. gyár.
ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.
Gyári raktár: Bécs, I. Scharlerstrasse 21.
Budapest, V., Lipót-kilát 24. szám.
A sok évtizedes utáirat miatt csak a nevemre jól ismert.

ST. FERNOLENDT.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körut 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Célzard az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. sz. **Balászy György** nagyfőzde.
 - II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
 - IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, dohányfőzde
 - IV. „ Harsisch-bazár **Déval Józsefné**, dohányfőzde
 - IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohányfőzde és újságáru.
 - V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
 - V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, dohányfőzde
 - V. „ Váci-körut 6. szám **Morano Janka**, dohányfőzde
 - V. „ Lipót-körut 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohányfőzde
 - VI. „ Teréz-körut 54. szám **Ereuer nővérek**, dohányfőzde.
 - VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonyi Ilona**, dohányfőzde.
 - VII. „ Erzsébet-körut 50. szám **Heisler Róza**, dohányfőzde.
 - VII. „ Erzsébet-körut 7. szám **Frenó J.** dohányfőzde.
 - VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányfőzde.
- Ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

- Pistike.** Huszonegyedikén utazom Belgiumba, minden-estire meglátogatlak. 1679—1
- „Anyagi támogatás”** jelige alatt levél ment a kiadóhivatalba. 1681—1
- Drágiczam.** Sürgős közölni valóm van, kérlek egész biztosan találkozási helyünkre jönni. Csókollak. 5264—1
- Laczi.** Haragszom magára és a büntetés sem fog sokáig késni, maga egy ördögnél is rosszabb, a többi mondani valómat személyesen. 5248—1
- Livia.** Örömmel teljesíteném kívánságot, ha egy néhány nappal előbb tudtomra adja, hogy a kellő intézkedéseket megtgyem. Tisztelő Gy. 5252—1
- Női szépség** biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème**, használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ránczokat, alaposan elárolítja a **szeplőt, májfoltot**, bőrhámlást stb., 1 tégey 1 forint, hozzá a **Fulcheradin-szappan** drbja 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz féle **Mirtus-fehéritő**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Fulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostolyógyoszer-tára, Budapest, József-körut 64** az Országos Hírlappal szemben. 6813—1

HÁZASSÁG.

- Nősülni** óhajtt fővárosi 32 éves régi nemesi családból származó gyógyszerártulajdonos. Nőül venne oly 20—22 éves művelt és szép leányt, ki legalább 20000 frt készpénzhozomány felett rendelkezik. Azok, kik ez ajánlatra reflectálnak, írjanak „Gyógyszerész” cím alatt a kiadóhivatalba. 5210—2

ALLÁST KERES.

- Állami hivatalnok** fél napi foglalkozást keres, szerény feltételek mellett. Írásbeli szíves megkeresést e laphoz kér „M. 2.” jelige alatt. 5212—3
- Zársalkodónőnek** ajánlkozik egy 28 éves romkath. vallású nő, ki a magyar. német nyelvet beszéli és nagy tehetséggel bír a zongorában. Igényei szerények. Levélbeli szíves megkeresést „Kellemes társalgó” jelige alatt. 5258—3
- A kereskedelmi** szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban. 5120—3
- Okleveles óvónő** ajánlkozik családnhoz gyermekek mellé, hosszú évek gyakorlatával b r, gyönyörű kézimunkákat végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czim a kiadóban. 1575—3
- Pénztárnoknői** állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Czim a kiadóban. 5030—3
- Több évi** gyakorlattal bíró gyermekkertésznő állást keres. Levélbeli megkereséseket e laphoz kér címezni „Okleveles” jelige alatt. 5182—3
- Kereskedelmi tanfolyamot végzett** gép- és gyorsíró, ki jelenleg is egy nagyobb helybeli vállalatnál működik, helyét megváltoztatni kívánná és mielőbb megfelelő irodai állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5154—3
- Pénzbeszedői** állást keres egy intelligens fiatal ember, e minőségben már alkalmazva volt. Szíves megkeresést e laphoz kér „Megbízható 24” cím alatt. 5242—3
- 40 éves** özvegy nő, ki a házvezetésben és a gyermekek gondozásában jártas, házvezetőnői állást keres. Czim a kiadóban. 5228—3

ALLÁST KAPHAT.

- Zanulóleányok** egy kitűnő nőiruha-varrónőnél azonnal felvételnek. Czim a kiadóban. 5260—4
- Fiumei intézet** részére felvételnek kereskedelmi akadémiát végzett (keresztény) fiatal emberck gyakornoki minőségben. Ajánlatok bizonyítvány-másolattal ellátva „Fiume A. B. C.” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 1649—4
- Azonnali** belépésre kerestetik egy idősebb nő vidékre egy beteg nő ápolására. Azok, kik ily minőségben már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Pályázók ajánlataikat a kiadóhivatalba küldjék „Lelkiismeretes ápoló” czimen. 5262—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

- Sarokház.** Újpesten József- és Erzsébet-utca sarkán. Szabadkézből eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6855—7
- Rákos-Palotán** a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közlésben egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5256—7
- Urház Újpesten.** 300 négyszögöl kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8/5 évi adómentességgel, a palota-újpesti vasutállomás közlésben és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4958—7
- Újpest legszebb helyén** ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi banktoher. Czim a kiadóban. 5020—7
- Csömörön** egy 1600 négyszögöl és egy 800 négyszögölnyi nagyságu szőlő, a legjobb minőségű, természettel együtt, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5254—7

ELADÁS.

- Szép kajszinbaraczk** kilója 15 krajczár. 1897-iki jó bor hektóként 24 frtjával, o-bor drágábban kapható helyben átvéve. Rakosonyi Károlynál Balaton Henyében. 1677—8
- Éladó** 3 kemenczés feketepékéség, napi 150—170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 5074—8
- Kerékpár,** eredeti Beeston-Humber, eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6859—8

VÉTEL.

- Megvételre** kerestetik Budapesten egy még jókarban levő kasza. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 1675—9

KIADÓ SZOBÁK.

- Gargon-lakás,** egy 2 ablakos elegáns utczai szoba egészen külön bejáratú a lépcsőházból kiadó. Közlelbi czim a kiadóhivatalban megtudható. 5232—10
- Nagyon** szép és tiszta udvari szoba a Csengery-utczaiban kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5076—10
- A Csengeri-utczában** csinosan berendezett udvari szoba különbejáratú kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4930—10
- Szépen** burorozott utczai szoba és előszoba külön bejáratú, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5170—10

LAKÁS KERESTETIK.

- Lakás kerestetik,** mely álljon 2—3 utczai szoba és minden hozzátartozóból. Az ár felemlítésével ellátott ajánlat a kiadóhivatalba címzendő „Tiszta lakás” czimen. 5244—11

KIADÓ LAKÁSOK.

- A Garai-utczában** 2 utczai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236—13
- A Király-utczában** vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utczai) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemlítésével ellátott ajánlat „Aug. 1.” jelige alatt kéretnek e laphoz. 5126—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

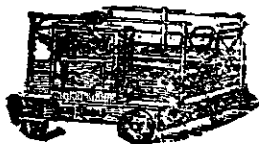
- Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vívóteremnek, magániskolának vagy lakásnak** alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17
- Kávemerésnek** alkalmas helyiséget keresek a Ferenc köruton. Körülményes ajánlatot a kiadóhivatal továbbit „Üzlet 100” cím alatt. 5218—17
- Nagy bolthelyiség** a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

- Köhögésnél,** rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemotefü-czukorkát. 1537—18
- Fedett kuglizót** zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744—18
- Czimbalom-** tanárnő mérsékelt áron ad alapos oktatást. Czim a kiadóhivatalban. 5180—18

A szabadalmazott

„FAIRBANKS”-mérlegek

százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak és a **hid minden pontján egyenlően mérlegelnek,**

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különösen gazdaság, gazdaságok, közlegek és uradalomok részére a legjobb meggyőződéssel ajánlatjuk. **Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.**

„FAIRBANKS” mérleg- és gépgyár-részvénytársaság.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrássy-ut 14. sz. intézendők.

Katángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni,

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala

VIII. ker., József-körut 65. szám.